

Propuneri ale comunității MERITO pentru îmbunătățirea proiectului Legii învățământului preuniversitar - România Educată V2 la 19.10.2022

Prin proiectul MERITO, dezvoltat sub umbrela Fundației Romanian Business Leaders, urmărim transformarea meseriei de profesor în România, în sensul de a o recredibiliza în societate și a o profesionaliza. Recunoaștem anual profesori valoroși din învățământul preuniversitar public, pe care îi strângem într-o comunitate, în care investim continuu pentru a se dezvolta ca experți-practicieni și a contribui la învățarea cadrelor didactice din sistem. Comunitatea MERITO totalizează în prezent peste 90 de profesori laureați și parteneri MERITO, iar unul dintre obiectivele proiectului este de a facilita punți de comunicare și consultare între aceștia și factorii decidenți în domeniul Educației. Astfel, în contextul dezbaterii publice privind proiectul Legii învățământului preuniversitar, am colectat și centralizat o serie de propuneri din comunitate de îmbunătățire a proiectului, în vederea creșterea calității Educației pentru fiecare copil. Propunerile profesorilor din comunitate sunt fundamentate și argumentate pornind de la experiența acestora de practicieni, pe studii și analize cercetate în pregătirea propunerilor și pe consultarea colegilor din sistem.

Propunerile comunității MERITO sunt structurate astfel, privind următoarele sub-domenii:

- **Titlul I – Organizarea sistemului de învățământ preuniversitar – paginile 1-20;**
- **Titlul II – Statutul și cariera personalului didactic – paginile 20-28 – propuneri actualizate în octombrie 2022;**
- **Titlul IV – Dispoziții privind descentralizarea activității extradidactice – paginile 28-37;**
- **Dispoziții tranzitorii și finale – paginile 37-38;**

Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR CAPITOLUL II FORMELE DE ORGANIZARE ALE ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR
Articol	Art. 16, alin. 6
Formularea actuală a articolului	Preșcolarii și elevii din zonele izolate, în care nu pot fi organizate structuri de învățământ, neputând fi organizate efective de minim 40 de elevi și preșcolari sau 10 preșcolari, au dreptul la orar adaptat posibilității de deplasare a acestora la unitatea de învățământ preuniversitar cea mai apropiată, cu respectarea interesului superior al copilului/elevului.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Preșcolarii și elevii din zonele izolate, în care nu pot fi organizate structuri de învățământ, neputând fi organizate efective de minim 40 de elevi și preșcolari sau 10 preșcolari, au dreptul la învățământ simultan în localitatea de domiciliu sau la orar adaptat posibilității de deplasare a acestora la unitatea de învățământ preuniversitar cea mai apropiată, dacă nu se poate organiza învățământ simultan în localitatea de domiciliu și dacă se poate asigura transport școlar gratuit pe toată durata anului școlar, cu respectarea interesului superior al copilului/ elevului.
Argumente de	Desființarea învățământului simultan va duce la creșterea abandonului școlar în special în zonele rurale izolate. În acest sistem învață 111.755

fundamentare / justificare a propunerii	<p>de copii. Conform datelor transmise de Ministerul Educației publicației Edupedu “În România, 111.755 de elevi de clasele primare și gimnaziale învață în sistemul de învățământ simultan, în anul școlar 2021-2022, potrivit datelor Ministerului Educației, transmise la solicitarea Edupedu.ro. Din totalul elevilor care fac ore în clase în care sunt și elevi din alți ani de studiu, 92% sunt din mediul rural. Raportat la cei 1,5 milioane de copii din școala primară și din gimnaziu, sistemul de învățământ simultan cuprinde 7,1% din elevii din întreaga țară, dar în învățământul primar 1 din 10 elevi învață în clase simultane. (https://www.edupedu.ro/10-din-elevii-din-clasele-primare-din-romania-invata-simultan-cu-elevi-din-alti-ani-de-studiu-aproape-92-din-dintre-acestia-sunt-din-mediul-rural/)</p> <p>În PNRR este prevăzută achiziția a 1860 de microbuze școlare electrice, plus încă 2.500 de microbuze școlare hibrid, adică 4.390 de microbuze. Dacă aceste microbuze ar trebui să asigure transportul celor 111755 de copii la școli din localități învecinate, aceasta înseamnă că fiecare microbuz trebuie să transporte minim 25 de copii/zi. În România sunt peste 52.000 de gospodării fără acces la electricitate, majoritatea în localități izolate (sursa Ministerul Energiei) acolo unde sunt și școlile cu învățământ simultan. Așadar, microbuzele electrice sunt inutile în aceste comunități. Dacă doar cele 2500 de microbuze hibrid ar trebui să asigure transportul celor 111755 de elevi care acum învață în clase simultane, ar însemna că fiecare microbuz transporta zilnic, în medie, 44-45 de elevi ceea ce este imposibil. Dacă ar fi minim 40 de elevi într-o localitate s-ar putea organiza o unitate de învățământ acolo. La o medie de 14 elevi /clasa de învățământ simultan, ar fi nevoie de 7983 de microbuze școlare alocate doar localităților care urmează să desființeze învățământul simultan, iar PNRR prevede doar 2500 de microbuze hibrid care ar putea fi utilizate de aceste școli din localități izolate. În plus, PNRR prevede ca microbuzele ce vor fi achiziționate de Ministerul Educației au o capacitate de 8+1 locuri, respectiv 16+1 locuri și vor putea solicita aceste microbuze și localități în care funcționează o unitate de învățământ, deși ele nu acoperă nici 50% din nevoia de transport a copiilor care învață acum în clase simultane.</p> <p>“Orarul adaptat” este imposibil de realizat pentru că acești elevi nu vor forma singuri o clasă, ci vor fi incluși în clase deja existente în școală la care vor fi transportați. Experiența decalării orarului în perioada de pandemie ne-a arătat că este imposibil pentru ceilalți părinți, care nu beneficiază de transport și care au mai mulți copii la aceeași școală să ducă un copil la ora 8.00, altul la 8.30 și altul la 9.00 și apoi să ia de la școală câte un copil din jumătate în jumătate de oră. La gimnaziu nu se poate decala orarul unei singure clase. În condițiile în care profesorii de educație fizică, religie și limbi străine au ore și la clasele primare, este practic imposibil să ai o clasă sau mai multe cu orar decalat.</p>
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR Capitolul III - REȚEAUA ȘCOLARĂ Secțiunea 3: Constituirea formațiunilor de studiu / grupelor / claselor
Articol	Art. 23, alin. 2, lit. c
Formularea actuală a articolului	Nu este reglementată desfășurarea învățământului simultan în limba română
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Propunem formularea anterioară prezentului proiect de Lege
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	<p>În completarea normelor anterioare, țări precum Australia (clasele simultane se organizează datorită distanțelor între comunități), India și alte țări din Asia organizează clase în care se diferențiază învățarea în funcție de nivel, precum și în alternative educaționale (Montessori) clasele sunt constituite din copii de vârste diferite, echivalentul învățământului simultan din România.</p> <p>Argumente în favoarea formării elevilor: socializare, abilități de autonomie intelectuală, mentorat, școala aproape de comunitatea în care trăiesc copiii asigură mai mari șanse la integrare și succes școlar.</p>

Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR Capitolul III - REȚEAUA ȘCOLARĂ Secțiunea 3: Constituirea formațiunilor de studiu/ grupelor/ claselor
Articol	Art. 23, alin. 5
Formularea actuală a articolului	În situații excepționale, formațiunile de preșcolari sau de elevi pot funcționa peste efectivul maxim, cu cel mult 2 preșcolari/elevi, după caz, peste numărul maxim prevăzut la alin. (1), cu aprobarea consiliului de administrație al DJIP/DMBIP, pe baza unei justificări din partea consiliului de administrație al unității de învățământ care solicită exceptarea de la prevederile alin. (1).
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Este necesară specificarea situațiilor excepționale, pentru ca termenul de „excepționalitate” să nu rămână în interpretarea ROFUIP.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	În unele țări, de pildă în Marea Britanie, aceste situații excepționale sunt stipulate prin Ofsted.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR CAPITOLUL IV – NIVELURILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT
Articol	Nu este reglementată specific desfășurarea învățământului vocațional pedagogic, respectiv vocațional teologic
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Propunem includerea a 2 noi secțiuni privind desfășurarea: <ul style="list-style-type: none"> • Învățământului vocațional pedagogic; • Învățământului vocațional teologic.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Considerăm necesară detalierea desfășurării celor 2 tipuri de învățământ, precum sunt specificate deja următoarele: Secțiunea 5 : Învățământul în liceele cu profil agricol Secțiunea 6: Învățământul militar preuniversitar Secțiunea 7: Învățământul de artă și învățământul sportiv
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR Capitolul IV - NIVELURILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT Secțiunea 10: Învățământul pentru persoanele aparținând minorităților naționale
Articol	Art. 46, alin. 1
Formularea actuală a articolului	Disciplina Limba și literatura română se predă pe tot parcursul învățământului preuniversitar după programe școlare și manuale elaborate în mod special pentru minoritatea respectivă

<p>Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului</p>	<p>Reformularea articolului sau de luat în calcul în documentele subsecvente astfel încât să existe echitate referitoare la nivelul de limbă al acestora (examenul de clasa a VIII-a are un nivel mult mai scăzut decât cel pentru nativi și celelalte minorități) și a obligativității respectării acestei prevederi, pentru că modelul curricular de realizare a programei în gimnaziu nu respectă această prevedere (profesorii trebuie să știe maghiară să poată preda anumite conținuturi, iar nivelul de limbă este incoerent adoptat la nivelul programei de liceu).</p>																														
<p>Argumente de fundamentare / justificare a propunerii</p>	<p>Specialiștii în lingvistică și în didactică operează cu delimitări conceptuale între limba maternă, limba a doua și limba străină, și utilizează conceptele: „Second Language”, „Langue Deux”, „Langue seconde”, „Zweite Sprache”. Aceste delimitări conduc la abordări didactice specifice în ceea ce privește achiziția limbii a doua vs. achiziția limbii străine (nematernă, și aceasta). În mediul academic se face o diferențiere între Româna ca limbă străină (din cadrul departamentului de lingvistică) pentru studenții străini și Limba română ca limba a doua, în învățământul primar și preșcolar la Facultatea de Pedagogie și Științe ale Educației, la secția Pedagogia învățământului primar și preșcolar, linia de studiu maghiară, disciplina cuprinsă în planul de învățământ din Universitatea „Babeș-Bolyai”. Limba a doua se află la intersecția celor două tipuri de didactici cu implicarea mai puternică a specificului cultural care se observă din modul de formare a dialogului intercultural prin opere de patrimoniu cultural. Cuq (Cours de didactique du français langue étrangère et seconde, 2020) accentuează că pentru elevii aparținând unei minorități în clasele primare limba oficială a statutului este limbă străină, apoi, în gimnaziu, devine limba a doua, iar în liceu este tratată ca limba maternă, în sensul de limbă oficială a statutului.</p> <p>Există un decalaj între numărul minorităților în județele țării ceea ce determină nevoia de flexibilizare a curriculumului datorită unui alt tip de mediu de contact.</p> <table data-bbox="448 750 784 1474"> <tr><td>Harghita:</td><td>85.21%</td></tr> <tr><td>Covasna:</td><td>73.74%</td></tr> <tr><td>Mureș:</td><td>38.09%</td></tr> <tr><td>Satu Mare:</td><td>34.65%</td></tr> <tr><td>Bihor:</td><td>25.27%</td></tr> <tr><td>Sălaj:</td><td>23.35%</td></tr> <tr><td>Cluj:</td><td>15.93%</td></tr> <tr><td>Arad:</td><td>9.03%</td></tr> <tr><td>Brașov:</td><td>7.69%</td></tr> <tr><td>Maramureș:</td><td>7.22%</td></tr> <tr><td>Timiș:</td><td>5.57%</td></tr> <tr><td>Bistrița-Năsăud:</td><td>5.23%</td></tr> <tr><td>Alba:</td><td>4.61%</td></tr> <tr><td>Hunedoara:</td><td>4.04%</td></tr> <tr><td>Sibiu:</td><td>2.93%</td></tr> </table>	Harghita:	85.21%	Covasna:	73.74%	Mureș:	38.09%	Satu Mare:	34.65%	Bihor:	25.27%	Sălaj:	23.35%	Cluj:	15.93%	Arad:	9.03%	Brașov:	7.69%	Maramureș:	7.22%	Timiș:	5.57%	Bistrița-Năsăud:	5.23%	Alba:	4.61%	Hunedoara:	4.04%	Sibiu:	2.93%
Harghita:	85.21%																														
Covasna:	73.74%																														
Mureș:	38.09%																														
Satu Mare:	34.65%																														
Bihor:	25.27%																														
Sălaj:	23.35%																														
Cluj:	15.93%																														
Arad:	9.03%																														
Brașov:	7.69%																														
Maramureș:	7.22%																														
Timiș:	5.57%																														
Bistrița-Năsăud:	5.23%																														
Alba:	4.61%																														
Hunedoara:	4.04%																														
Sibiu:	2.93%																														

	<p>Neprecizarea nivelului de limbă face ca programa școlară să aibă incoerențe, decalaje (de exemplu: programa de limba română pentru minoritatea maghiară, nivel liceal, 2021 mizează pe nivelul B1 în clasa a IX-a, iar limba străină -engleza e la nivel B1 în clasa a VIII-a), precum și prin excluderea literaturii ca document cultural din practica didactică la aceste clase. Este o disfuncționalitate la nivel de gramatică (pentru minoritatea maghiară se predă gramatica limbii române din 1963, pentru celelalte minorități și românii nativi, gramatica din 2005). Este vorba de o lipsă de echitate între elevii aceleiași minorități, între celelalte minorități, între minorități și majoritari. Este inechitate în admiterea la liceu prin oferirea posibilității de a trece de la secția maghiară la secția română în urma evaluării naționale deși au nivel diferit de limbă.</p> <p>Bibliografie pe care fundamentăm opinia: Cuq, (dir.). <i>Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde</i>. 2003; Defays, (dir.). <i>Didactique du français langue maternelle langue étrangère et langue seconde: vers un nouveau partage?</i> 2003; Bertrand (coord.), <i>Entrer dans la lecture, quand le français est langue seconde</i>, 2012; Ernesto, <i>Continuum Companion to Second Language Acquisition</i>, Londra, 2014, <i>Language Policy of the European Schools</i> (2019)</p>
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR CAPITOLUL V – EDUCAȚIA SPECIALĂ ȘI EDUCAȚIA INCLUZIVĂ
Articol	-
Formularea actuală a articolului	Nu este reglementată desfășurarea învățământului special pentru elevii cu dizabilități, în acord cu nevoile acestora și resursele disponibile în sistem.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	<p>Includerea în lege a unei secțiuni / unui articol separat pentru categoria de elevi surzi / hipoacuzici, care să menționeze dreptul acestora de a învăța în unități de învățământ special, care utilizează LSR și pot asigura resurse corespunzătoare nevoilor lor de dezvoltare.</p> <p>Elevii surzi/ hipoacuzici au dreptul de a învăța în grădinițe, școli și licee speciale destinate acestei categorii care să asigure resurse corespunzătoare nevoilor lor de dezvoltare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • educație bilingvă - folosirea LSR ca limbă de predare în toate disciplinele, în combinație cu predarea citirii și scrierii limbii române și/ sau comunicare bilingvă - sistem sau mijloc de comunicare folosit de persoanele surde și/sau hipoacuzice care implică LSR, labiolectura, exprimare verbală și alte modalități de comunicare; • planuri cadru care să cuprindă atât ore de predare-învățare (din Curriculum-ul Național) cât și ore de terapii specifice de compensare, ortofonie, audiologie și demutizare; • materiale didactice specifice disciplinelor predate în LSR și manuale școlare, care pot fi: manuale elaborate în LSR și manuale adaptate, auxiliare, avizate de Ministerul Educației, pentru titlurile needitate ca urmare a numărului redus de utilizatori; • metode psihopedagogice, care să asigure dezvoltarea lor armonioasă, adecvate nivelului de dezvoltare fizica, psihică și emoțională; • consilierea și asistența educațională, socială și medicală complexă, destinată copiilor/elevilor surzi/ hipoacuzici; • cadrele didactice care predau în clase/ grupe de elevi surzi/ hipoacuzici de nivel primar trebuie să fie absolvenți de studii superioare în profilul psihologie/ psihopedagogiei speciale, cu dovedirea competențelor de utilizare a LSR; • cadrele didactice care predau în clase/ grupe de elevi surzi/ hipoacuzici de nivel gimnazial și liceal trebuie să fie absolvenți de studii superioare în profilul postului, cu atestat de educație specială și cu dovedirea competențelor de utilizare a LSR; • Elevii surzi/hipoacuzici sunt sprijiniți să aibă acces la școli care să asigure resurse corespunzătoare nevoilor lor de dezvoltare, în acest sens, prin decontul transportului la cea mai apropiată unitate de învățământ cu predare în LSR sau primesc cazare și masă gratuite în internatul

Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	<p>unității de învățământ preuniversitar cu predare în LSR.</p> <p>Legea nr. 27 din 27 martie 2020 reglementează statutul persoanelor lipsite de auz conform articolului 1, astfel:</p> <p>a. persoane surde și/sau hipoacuzice - persoane cu deficiențe de auz, lipsite total sau parțial de auz, care pentru a comunica utilizează LSR și un sistem de comunicare bilingv;</p> <p>b. comunitatea surdă - comunitate culturală și lingvistică la care își declară apartenența persoanele surde și/sau hipoacuzice, care se identifică prin folosirea LSR, ca limbă maternă, pentru a comunica;</p> <p>Categoria descrisă în Legea nr. 27 din 27 martie 2022, nu se regăsește nici în secțiunea 10 Învățământul pentru persoanele aparținând minorităților naționale, nici în capitolul V - EDUCAȚIE SPECIALĂ ȘI EDUCAȚIE INCLUZIVĂ</p> <p>Comunitatea persoanelor surde/hipoacuzice reprezintă o minoritate lingvistică și culturală, cu dreptul de a folosi, păstra, dezvolta și întreține cultura surzilor, de a spori și moșteni propria limbă maternă.</p> <p>Copiii surzi/ hipoacuzici au nevoie să învețe alături de copii ca ei, pentru care LSR reprezintă un instrument de comunicare, un instrument de gândire, un instrument de învățare, precum și un instrument de construire a identității.</p> <p>În Europa și în țări din afara Europei există școli pentru elevi surzi/ hipoacuzici (<i>conform informațiilor furnizate pe site-ul: http://deafeducationworldwide.weebly.com/deaf-education-programs-around-the-world.html</i>)</p> <p>Polonia este o țară cu tradiție în educația persoanelor surde/ hipoacuzice, în Polonia sunt 39 de școli speciale pentru elevi surzi.</p> <p>Forma actuală a legii ignoră minoritatea persoanelor surde/ cu hipoacuzie nefăcându-se nicio referire la forma de școlarizare a acestora, pornind de la premiza că această categorie se regăsește în capitolul V.</p> <p>Pentru dezvoltarea armonioasă a elevilor surzi/ hipoacuzici este nevoie de un altfel de sprijin decât în cazul altor categorii de elevi cu nevoi speciale, iar aceste măsuri de sprijin este necesar să fie specificate.</p>
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR CAPITOLUL VI – ȘCOALA DIN SPITAL
Articol	Art. 56, alin. 1
Formularea actuală a articolului	Pentru copiii, preșcolarii și elevii cu boli cronice sau cu alte boli sau afecțiuni, spitalizați pentru o perioadă îndelungată, respectiv mai mare de 4 săptămâni, se organizează "Școala din spital" , în cadrul căreia procesul de învățământ se realizează individual, în grupe sau clase, în cadrul unității sanitare în care aceștia sunt internați.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Eliminarea mențiunii " pentru o perioadă îndelungată, respectiv mai mare de 4 săptămâni ", noul text fiind următorul: Pentru copiii, preșcolarii și elevii cu boli cronice sau cu alte boli sau afecțiuni, spitalizați se organizează "Școala din spital" , în cadrul căreia procesul de învățământ se realizează individual, în grupe sau clase, în cadrul unității sanitare în care aceștia sunt internați.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Carta HOPE (Hospital Organisation of Pedagogues in Europe) a drepturilor la educație adoptată de Adunarea Generală a HOPE, Barcelona – 20 Mai 2000 (fiecare copil sau adolescent bolnav are dreptul la școlarizare atunci când este spitalizat sau în repaus la domiciliu precum și în timpul tratamentului în altă țară decât cea de origine). https://www.hospitalteachers.eu/wp-content/uploads/HOPECharter_2018/Charter_ROM.pdf
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR CAPITOLUL VI – ȘCOALA DIN SPITAL
Articol	Art. 57, alin. 2

Formularea actuală a articolului	Pe toată perioada spitalizării, se desemnează un cadru didactic monitor, care are obligația de a supraveghea parcursul educațional al preșcolarului/elevului, de a ține în permanență legătura cu unitatea de învățământ la care acesta a fost înmatriculat înainte de spitalizare și de a propune orice măsură educațională în interesul acestuia.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Reformularea “pe toată perioada spitalizării” cu “pe perioada școlarizării în Școala din spital” , noul text fiind următorul: Pe perioada școlarizării în “Școala din spital”, se desemnează un cadru didactic monitor, care are obligația de a supraveghea parcursul educațional al preșcolarului/elevului, de a ține în permanență legătura cu unitatea de învățământ la care acesta a fost înmatriculat înainte de spitalizare și de a propune orice măsură educațională în interesul acestuia.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Tratamentul copilului/ adolescentului presupune și perioade de timp de stat acasă, nu doar în spital, iar exprimarea pe perioada spitalizării nu cuprinde și perioada dintre curele de tratament, perioade de ședere acasă de câteva zile etc.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR Capitolul IX -SCOPUL, STRUCTURA ȘI CARACTERISTICILE EVALUĂRIILOR Secțiunea 1: Scop
Articol	Art. 70, alin. 3, lit. e
Formularea actuală a articolului	e) prin rapoarte anuale de evaluare a dezvoltării fizice, socio-emoționale, cognitive, a limbajului și a comunicării, precum și a dezvoltării capacităților și atitudinilor de învățare.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	e) prin rapoarte anuale de evaluare a dezvoltării fizice, socio-emoționale, cognitive, a limbajului și a comunicării, precum și a dezvoltării capacităților și atitudinilor de învățare, la clasa pregătitoare și la clasa I.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Din secțiunea 2 a aceluiași capitol nu reiese că aceste rapoarte sunt întocmite pentru toate clasele, ci doar, conform art. 72, alin. (4), pentru clasa pregătitoare și pentru clasa I.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR Capitolul IX -SCOPUL, STRUCTURA ȘI CARACTERISTICILE EVALUĂRIILOR Secțiunea 1: Scop
Articol	Art. 70, alin. 3, lit. f
Formularea actuală a articolului	f) la disciplinele care fac parte din ariile curriculare “Arte” și “Educație fizică și sport” și la alte discipline stabilite prin ordin al ministrului educației, se acordă calificative de tip “Admis”/“Respins” cu excepția învățământului vocațional, la care rezultatele evaluării se exprimă prin note de la 1 la 10 pentru profilul corespondent fiecărei arii curriculare.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Eliminarea prevederilor privind acordarea calificativelor de tip ADMIS/RESPINS și exprimarea evaluării prin note de la 1 la 10.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Prevederea nu este motivată din punct de vedere pedagogic sau psihologic. Legiuitorul nu a oferit nici o motivație cu privire la beneficiile pedagogice, emoționale și psihologice pe care notarea prin calificative la disciplinele din ariile curriculare <i>Arte și Educație fizică și sport</i> le aduce pentru îmbunătățirea actului didactic, în formarea competențelor

disciplinelor vizate de aceste prevederi și implicit în evaluarea rezultatelor învățării.

Mai mult decât atât, nu au fost aduse argumente în favoarea alegerii acestor două arii curriculare pentru un alt tip de exprimare a rezultatelor evaluării decât celelalte disciplinele din curriculum național.

Necesitatea unui proces transparent de evaluare pentru disciplinele așa numite *vocaționale*

a. *Muzica și artele au o importanță centrală în viața tinerilor, îndeplinind nevoile sociale, emoționale și cognitive. Nu există îndoială cu privire la importanța educației artistice în curriculum la toate nivelurile de vârstă.* [North, Hargreaves, O'Neil 2000].

b. *Un proces transparent de evaluare pentru disciplinele artistice conduc către revizuirea învățării, din perspectiva elevului, ca o realizare individuală. O mentalitatea pedagogică care combină aprecierea precisă, măsurabilă a laturii calitative a învățării în educația artistică cu dorința de a construi situații de învățare care să țină cont de astfel de experiențe ca puncte de plecare pentru dezvoltarea competențelor vizate de disciplinele din sfera artelor (muzică, dans, teatru) conduce către creșterea motivației elevilor de a învăța din experiență, de a se autodepăși.* [Almqvist, Vinge, Väkevå, Zandén 2016].

c. În practicile de notare la nivel internațional se disting două direcții: notarea numerică și notarea descriptivă (prin calificative sau descriptori de performanță cu precizarea nivelului de performanță). Cercetările în domeniu au evidențiat avantajele și dezavantajele ambelor tipuri de exprimare a rezultatelor învățării.

Avantajul rapoartelor numerice este că procentul elevilor care ating un anumit standard de performanță este, în general, o statistică mai puțin fiabilă decât media grupului pentru monitorizarea tendințelor de performanță în timp.

Avantajul metodelor de raportare descriptive față de rapoartele numerice simple este acela că prin descrierea și ilustrarea fiecărui standard de performanță se explică tipurile de cunoștințe, abilități și înțelegeri necesare pentru performarea la nivel înalt. Când toate nivelurile de realizare sunt luate în considerare împreună, ele ajută la clarificarea naturii dezvoltării în domeniul învățării [Masters, Foster 2000].

d. În acest context, având ca punct de pornire literatura de specialitate, considerăm că pentru disciplinele vizate de prevederile articolului 70, alin.3.lit.f forma optimă de exprimare a rezultatelor învățării este raportul numeric (prin note de la 1 la 10) bazat pe standarde și descriptori de performanță.

Calificativele de tip Admis/Respins nu au valoare pedagogică.

a. *Beneficiind de feedback prin notare, elevii pot să își monitorizeze propriul progres pentru a-și stabili obiective pentru învățarea ulterioară. Printre abilitățile de care elevii au nevoie pentru a se integra pe piața muncii sunt abilitățile de autogestionare a timpului și de învățare independentă, continuă: abilități de organizarea a propriei învățări, de reflecție asupra progresului, de identificare a domeniilor ce necesită atenție specială etc.* [Masters, Foster 2000].

Abilitățile menționate mai sus sunt dezvoltate integral în cadrul disciplinelor vizate de prevederea legislativă în discuție. A elimina feedback-ul prin notare la aceste discipline și a le înlocui cu calificative de tip admis/respins anulează scopul prezenței acestor discipline în curriculum școlar transformându-le în discipline de *loisir* cu scop de "umplere" a orarului școlar.

b. Calificativele de tip admis/respins nu pot fi operaționalizate. Cele două calificative nu pot fi *traduse* în standarde și descriptori de performanță care să permită evaluarea rezultatelor învățării în termeni ce vizează dezvoltarea competențelor disciplinelor incluse în ariile curriculare *Arte și Educație fizică și sport*. Literatura de specialitate demonstrează că disciplinele ce includ și elemente "vocaționale" (educația muzicală, educația vizuală, dans, teatru, educație fizică și sport) au nevoie de forme de evaluare care vizează evaluarea continuă, formativă. Dezideratele acestui tip de evaluare nu pot fi cuantificate prin calificativele propuse de legiuitor. Calificativele de tip admis/respins contravin flagrant conceptul de *exelență* promovat de propunerea legislativă. Prin natura sa, calificativul de tip admis/respins vizează **nivelul minim de**

	<p>performanță acceptabil.</p> <p>Încercarea de a identifica un standard minim pe care toți elevii ar trebui să îl atingă până la finalul școlarității este eminentamente sensibilă. Realizarea standardelor minimale trebuie să fie o piatră de temelie pentru realizările înalte și nu un scop al școlarității. Profesorii trebuie să fie conștienți că scopul educației nu este atingerea unui nivel minimal ci depășirea acestuia. Setarea unor criterii de evaluare care să vizeze standardele minimale ale disciplinelor atrage către sine eșecul școlar. [Masters, Foster 2000].</p> <p>Bibliografie pe care ne fundamentăm opinia: Adrian C. North, David J. Hargreaves, Susan A. O'Neill, <i>The importance of music to adolescents</i>, British Journal of Educational Psychology, 2000 Vol. 70; Iss. 2.; Ferm Almqvist, Cecilia, Vinge, John, Väkevä, Lauri, Zandén, Olle, <i>Assessment as learning in music education: The risk of "criteria compliance" replacing "learning" in the Scandinavian countries</i>, Research Studies in Music Education, 2016 /11; Geoff N Masters & Margaret Forster, <i>The Assessments We Need</i>, Australian Council for Educational Research, 2000.</p>
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR Capitolul IX - SCOPUL, STRUCTURA ȘI CARACTERISTICILE EVALUĂRIILOR Secțiunea 2: Evaluarea în parcursul școlar
Articol	Art. 72, alin. 6
Formularea actuală a articolului	La finalul claselor a II-a, a IV-a și a VI-a, elevii susțin evaluări naționale scrise, obligatorii la limbă și comunicare, matematică și științe, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Menționarea funcțiilor fiecărei evaluări realizate de ME: <ul style="list-style-type: none"> • La finalul claselor a II-a, a IV-a și a VI-a, elevii susțin evaluări naționale scrise, cu funcție de predicție, prognosticare și orientare • La începutul clasei a V-a și a IX-a, elevii susțin o evaluare cu funcția de prognosticare a gradului de literație primară, literație critică și științifică/ sau a gradului de alfabetizare funcțională. • Evaluarea Națională are funcție selectivă • Examenul de Bacalaureat are rol de certificare a competențelor-cheie.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	În proiectul <i>România educată</i> se menționează că "Lipsește o viziune unitară asupra rolului evaluărilor , atât la nivel politic, cât și în cadrul instituțiilor de învățământ preuniversitar" (p. 85). În acest sens, considerăm că ar trebui o clarificare a funcțiilor evaluărilor organizate de ME, fiecare având consecințe dintre cele mai diverse, în funcție de rațiunile dominante care stau la baza demersului respectiv: control sau remediere, certificare sau selecție, diagnosticare sau prognosticare etc. Aceste funcții pot fi clasificate în mai multe categorii, luând în considerare diverse criterii psihopedagogice, sociologice, docimologice. (a se vedea Ion T. Radu, pp. 68-70; I. Bontaș, pp. 240-241; Ioan Jinga, Elena Istrate, pp. 322- 323, C. Cucos, pp.73- 74, apud. Florea Voiculescu, 2013, p. 175.).
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR Capitolul IX -SCOPUL, STRUCTURA ȘI CARACTERISTICILE EVALUĂRIILOR Secțiunea 2: Evaluarea în parcursul școlar
Articol	ART 72, alin. 10
Formularea actuală a articolului	În vederea aplicării evaluărilor, Ministerul Educației, prin Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare, realizează bănci de itemi standardizați.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu	În vederea aplicării evaluărilor de monitorizare și prognoză , Ministerul Educației, prin Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare, realizează bănci de itemi standardizați.

reformularea articolului	
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	<p>Utilizarea băncilor de itemi presupune o uniformizare a tipurilor de evaluări în România. Vorbim de evaluare standardizată la toate examenele și se pune sub semnul întrebării validitatea prin raportare la competențele disciplinelor. În plus, Julian Nida-Rümein și Klaus Zierer, <i>Auf dem Weg in eine neue deutsche Bildungskatastrophe. Zwölf unangenehme</i>, (2015) atrage atenția asupra standardizării și a perspectivei dominant cognitive a evaluării analizând catastrofa educației germane, privarea de substanță în educație, aderența la o abordare a neocolonialismului (p.96) prin orientarea educației spre componenta cognitivă pe care și OECD o ia ca premisă indiscutabilă. În acest mod este limitată dezvoltarea elevului. Despre impactul negativ al evaluării standardizate la nivel macro a se vedea studiul semnat de Taylor, „Assessment for Measurement or Standards: The Peril and Promise of Large-Scale Assessment Reform”, în <i>American Educational Research Journal</i>, 1994.</p> <p>Rolul răspunsurilor elaborate în evaluări:</p> <ol style="list-style-type: none"> o înțelegere mai profundă, mai complexă (Bacon, 2003; Rogers & Harley, 1999) accentul pus pe analiza critică (Rotfeld, 1998) accentul pus pe rezolvare de probleme, pe valori, pe luarea de decizii (Katz, Bennett, & Berger, 2000). <p>Itemii standardizați sunt optimi pentru a oferi feedback elevilor, pentru a monitoriza gradul de literație (Weiss, Gridling, Trödhandl, & Elmenreich, 2006), dar itemii testează doar cunoștințe izolate (Bennett, 1990). Acest lucru ar putea duce la opinia că acești itemi nu sunt potriviți pentru testarea gândirii la nivel înalt, cum ar fi rezolvarea de probleme într-un context real și sunt văzuți doar ca un instrument adecvat pentru recunoașterea faptelor/ informațiilor etc. În plus, cunoștințele parțiale ale elevilor sunt ignorate (Ben-Simon et al., 1997).</p> <p>Pentru evaluările cu miză mare este riscantă utilizarea unei bănci de itemi pentru că atunci când aceasta este folosită de mai multe ori, ar putea influența rezultatele (Schulze & Drolshagen, 2006), apoi la itemi se poate răspunde în mod corespunzător prin ghicire și sunt posibile chiar note mari fără efort (Bush, 1999) și, nu în ultimul rând, se pot sustrage răspunsuri și tipuri de itemi etc.</p> <p>Considerăm că evaluarea standardizată oferă o privire limitată asupra disciplinelor, a învățării, iar efectul de backwash va fi unul care va diminua puternic implicarea elevilor într-un studiu aprofundat al materiei. Din păcate, prin itemi de genul acesta este limitată competența la cunoștințe și abilități cognitive modeste. Ar trebui să se ia în calcul alte soluții pentru a crește obiectivitatea în evaluare, de exemplu, realizarea de bareme analitice, detaliate (cazul Ungariei – 24 de pagini, cazul Germaniei – 4- 6 pagini/item).</p> <p>Subliniem că o influență prea mare a testărilor PISA; PIRLS și TIMS asupra curriculumului poate fi nocivă, așa cum subliniază numeroase studii (Cefai, Carmel, <i>From Pisa to Santander: A Statement on Children's Growth and Wellbeing</i>; Christopher Tienken, <i>PISA Problems</i>, Jonathan Osborne, <i>The 21st century challenge for science education: Assessing scientific reasoning</i>; Veruska Oppedisano & Gilberto Turati <i>What are the causes of educational inequality and of its evolution over time in Europe? Evidence from PISA</i>). Creșterea gradului de alfabetizare în funcție de standardele testărilor internaționale nu înseamnă formarea de competențe specifice fiecărei discipline.</p> <p>Bibliografie pe care ne fundamentăm opinia: Miriam Fuhrman (1996) "Developing Good Multiple-Choice Tests and Test Questions", <i>Journal of Geoscience Education</i>, 44:4, 379-384; Kastnera, Stangla, <i>Multiple Choice and Constructed Response Tests: Do Test Format and Scoring Matter?</i>, 2010;</p>
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR Capitolul IX -SCOPUL, STRUCTURA ȘI CARACTERISTICILE EVALUĂRILOR Secțiunea 2: Evaluarea în parcursul școlar
Articol	Art. 72, alin. 6

Formularea actuală a articolului	<p>Alfabetizarea funcțională implică un set de competențe care presupun capacitatea celui care învață să ia decizii în mod autonom, pe baza abilităților dobândite în diferite etape ale formării sale educaționale.</p> <p>Aceste trei seturi de competențe se referă la:</p> <p>a) realizarea de conexiuni logice, extragerea ideilor principale și exprimarea unui punct de vedere (citirea și înțelegerea unui text scris), b) capacitatea de a transpune informația abstractă în activitățile cotidiene (alfabetizarea matematică), c) capacitatea de a înțelege fenomenele din natură și de a lua decizii bazate pe date factuale (alfabetizarea științifică)</p>
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	<p>Alfabetizarea funcțională este centrată pe formarea și dezvoltarea abilității de a înțelege și de a utiliza autonom informații pentru a fi utilizate în viața cotidiană, cu scopul de a realiza țeluri personale și de a dezvolta cunoașterea și propriul potențial.</p> <p>a) capacitatea de a identifica, înțelege, exprima, crea și interpreta concepte, sentimente, fapte și opinii, atât verbal, cât și în scris, folosind materiale vizuale, auditive/audio și digitale la diferite discipline și în diferite contexte (alfabetizarea la lectură)</p> <p>b) capacitatea de a transpune informația abstractă în activitățile cotidiene (alfabetizarea matematică), c) capacitatea de a înțelege fenomenele din natură și de a lua decizii bazate pe date factuale (alfabetizarea științifică)</p>
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	<p>E necesară o uniformizare conceptuală în lege (literație vs. alfabetizare funcțională): articolul 72 alineatul 6 vs. articolul 89, alineatul 10 vs. modulul de alfabetizare funcțională (pag. 100) – a se vedea UNESCO, 2004, 2006, 2009, Onojescu, Pamfil, <i>Literația. Cadre conceptuale și rezolvări didactice</i>, 2012. Teoriile din acest moment uneori suprapun cele două concepte, altele le integrează. Politicile educaționale din diverse țări și-au nuanțat definiția în funcție de specific. Credem că ar trebui clarificări pentru alfabetizare funcțională, literație, literație multidisciplinară, numerație, literație științifică, literație media, literație digitală.</p> <p>Se poate apela la definiția generală a literației de la PISA și se poate valorifica și viziunea din curriculumul din Australia: "The 2018 Definition of Reading Literacy Reading literacy is understanding, using, evaluating, reflecting on and engaging with texts in order to achieve one's goals, to develop one's knowledge and potential and to participate in society" sau definiția propusă de Comisia de experți europeni, mai 2018 „Literația este capacitatea de a identifica, înțelege, exprima, crea și interpreta concepte, sentimente, fapte și opinii, atât verbal, cât și în scris, folosind materiale vizuale, auditive/audio și digitale la diferite discipline și în diferite contexte. Ea implică capacitatea de a comunica și de a stabili conexiuni cu alte persoane, în mod eficient, adecvat și creativ.”</p> <p>Bibliografie pe care ne fundamentăm opinia: Vacca, Vacca, Mraz, <i>Content Are Reading. Literacies and Learning Across the Curriculum</i>, 2016; Vlăsceanu, <i>Educație și putere. Sau despre educația pe care nu o avem</i>, 2021; Onojescu, Pamfil, <i>Literația. Cadre conceptuale și rezolvări didactice</i>, 2012.</p>
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR Capitolul IX -SCOPUL, STRUCTURA ȘI CARACTERISTICILE EVALUĂRIILOR Secțiunea 2: Evaluarea în parcursul școlar
Articol	Art. 74, alin. 2
Formularea actuală a articolului	<p>Unitățile de învățământ liceal cu statut de Colegiu național pot organiza concurs de admitere în clasa a IX-a, pentru maximum 90% din numărul de locuri atribuite prin planul de școlarizare. Restul locurilor se ocupă prin repartitie computerizată, în urma susținerii evaluării naționale.</p>
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	<p>Eliminarea examenelor de admitere la colegii și reconfigurarea Evaluării naționale ca examen cu funcție de selecție pentru toți elevii.</p> <p>sau</p> <p><i>în cazul examenelor de admitere la colegii, examenul să aibă subiect unic la nivel național, iar repartizarea să se facă pe județ în ordinea</i></p>

	<p>descrescătoare a mediilor, cu mențiunea că inechitatea dintre elevi va rămâne valabilă.</p>
<p>Argumente de fundamentare / justificare a propunerii</p>	<p>În cadrul proiectului "România educată", Evaluarea Națională pentru elevii clasei a VIII-a reprezintă modalitatea de evaluare externă, sumativă, a competențelor dobândite pe parcursul învățământului gimnazial și reprezintă baza admiterii într-o instituție de învățământ secundar superior (p. 84). Examenul de selecție aplicat în școli publice anterior evaluării naționale, doar pentru un anumit tip de instituție de învățământ (colegii naționale) este în defavoare echității pe care o menționați atât de importantă la examenul de BAC. Ne întrebăm de ce este mai inechitabil să dai un examen diferențiat în funcție de profil, decât să dai un examen diferit de la un colegiu la altul, la o vârstă mai fragedă. Selecția din învățământul secundar realizată prin examene însoțite de mize ridicate reflectă o concurență școlară puternic înrădăcinată în România. Astfel de examene pun presiune asupra profesorilor să „predea în scopul testelor”, ceea ce limitează oportunitățile de învățare ale elevilor și curriculumul (OCDE, 2013b). (p. 55). Acest tip de examen accentuează inegalitățile de șanse deoarece de meditațiile private beneficiază elevii ale căror familii dețin mijloacele necesare pentru a le accesa. (p. 55), accentuând inechitățile dintre mediul urban-rural respectiv inechitățile socio-economice dintre diferitele categorii de elevi. (Hannah Kitchen, <i>Studii OCDE privind evaluările și examinările în domeniul educației România</i> (2017))</p> <p>În documentele OECD se accentuează lipsa de echitate în cazul acestor evaluări: "O trăsătură-cheie a educației în unele părți din Europa de Est și Asia Centrală este că înscrierea în învățământul secundar superior este foarte selectivă din punct de vedere academic, în comparație cu țările OCDE. În această privință, se simte o segregare puternică în rândul elevilor de liceu; [...] Elevii din medii mai avantajate, cu o performanță academică mai bună, pot să concureze pentru locuri în licee prestigioase, pe când elevii din medii dezavantajate sau cu performanțe academice mai slabe pot fi grupați laolaltă în alte instituții." - <i>Education in Eastern Europe and Central Asia</i>.</p> <p>În plus, profesorii nu respectă programele școlare și modelele curriculare. De exemplu, profesorii din comisiile centrale de la OLLR – etapa națională, majoritatea din colegii naționale au depășit programa specifică anului de studiu, ceea ce demonstrează o lipsă de profesionalizare a competenței profesorilor de a concepe itemi și bareme analitice (de exemplu: clasa a XII-a cu text publicat în 2021, care nu se încadrează în ultima paradigmă culturală învățată de elevi, clasa a X-a propune "condiția dramatică a omului modern" – tematică pentru clasa a XII-a etc). În plus, itemii nu se diferențiază în funcție de filosofia sau modelul curricular adoptat al disciplinei (de exemplu subiectul de clasa a IX-a secția română și secția maghiară). De asemenea, subiectele de admitere în clasa a V-a de mulți ani au grad de dificultate diferit de la o unitate la alta, deseori mult prea mare față de programa școlară din clasele I-IV și unde un copil bun nu are șanse să fie admis dacă nu a fost meditat intens în ciclul primar, pe programa și modelele de subiecte specifice fiecărui colegiu în parte.</p> <p><i>Evaluarea la colegii în timpul anului școlar bulversează parcursul firesc al procesului de predare-învățare-evaluare, fiind un efort foarte greu de manageriat, iar înainte cu 3 săptămâni elevii nu au media încheiată și ar trebui să aibă statutul de absolvent.</i></p>
<p>Titlu și număr capitol/secțiune</p>	<p>TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR Capitolul IX -SCOPUL, STRUCTURA ȘI CARACTERISTICILE EVALUĂRILOR Secțiunea 2: Evaluarea în parcursul școlar</p>
<p>Articol</p>	<p>Art. 74, alin. 10</p>
<p>Formularea actuală a articolului</p>	<p>Locurile din unitățile de învățământ liceal care nu au statut de colegiu național vor fi ocupate prin repartizare computerizată, pe baza mediei obținute la evaluarea națională de la finalul clasei a VIII-a din ariile curriculare limbă și comunicare, matematică și științe, organizată conform unei metodologii aprobate de Ministerul Educației.</p>
<p>Propunerea efectivă de</p>	<p>Regândirea articolului prin implicarea într-o oarecare măsură a mediei din anii de școală.</p>

îmbunătățire, cu reformularea articolului	
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Prin formularea condițiilor de accedere în învățământul liceal abia la Alineatul 10 al art. 74 după descrierea modalității de admitere în Colegiile naționale se creează impresia de favorizare a instituțiilor de învățământ preuniversitar cu statut de colegiu național. Implicit modalitatea de admitere prioritară prin selecție organizată la nivelul fiecărui colegiu cu "cel puțin 3 săptămâni înainte de prima probă a evaluării naționale" conduce la favorizarea acestor 211 instituții. Eliminarea mediilor din cei patru ani este un paradox atâta timp cât vor exista standarde de evaluare. Dacă aveam standarde și descriptori e normal ca evaluarea să se facă mult mai obiectiv. În plus, anularea mediilor, are un rol demotivant pentru elevi. Acest model de evaluare este unul neaplicat pe profilul psiho-cultural al elevului din România, care are valori ale supraviețuirii (David, 2015). Elevii nu se raportează la rolul formativ al educației fără un rol decisiv al notării. Va scădea implicarea elevilor în procesul de învățare la clasă, deoarece notele nu au nicio pondere, atenția elevilor/familiilor va fi spre meditații cu un profesor de la un anumit colegiu național, unde va da admitere. Scepticismul provine din faptul că deși vor exista standarde și descriptori de performanță, nu aveam încredere în evaluarea de la clasă, dar vom avea încredere în ceea ce se va petrece într-o singură probă.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR Capitolul IX -SCOPUL, STRUCTURA ȘI CARACTERISTICILE EVALUĂRILOR Secțiunea 3: Examenul național de bacalaureat
Articol	Art. 75, alin. 4
Formularea actuală a articolului	Examenul național de bacalaureat constă în susținerea următoarelor probe: A - proba scrisă de evaluare a competențelor la disciplinele cuprinse în trunchiul comun - probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările; aceasta constă într-o probă unică, prin care se evaluează competențele generale formate pe parcursul ciclului liceal la limba și literatura română, matematică, științe, istoria și geografia României și Europei și științe socio-umane.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	<i>Examenul național de bacalaureat constă în susținerea următoarelor probe:</i> <i>A – proba scrisă de evaluare a competențelor la disciplinele cuprinse în trunchiul comun - probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările.</i> <i>Aceasta constă în 2 probe.</i> <i>Proba A.1.prin care se evaluează competențele generale formate pe parcursul ciclului liceal la limba și literatura română</i> <i>Proba A.2. prin care se evaluează competențele generale formate pe parcursul ciclului liceal la matematică, științe, istoria și geografia României și Europei și științe socio-umane</i>
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	În "România educată" se menționează că "examenul de bacalaureat este modalitatea de evaluare a competențelor, a nivelului de cultură generală și de specializare atins de absolvenții de liceu" (p. 84.). Disciplina <i>Limba și literatura română</i> are ca obiect limba maternă/ oficială a statului (<i>Constituția României</i> , articolul 13), domeniul științific este 5701,07 (Cf. UNESCO) iar în istoria de 160 de ani a sistemului național de învățământ, <i>limba și literatura română</i> a fost considerată disciplină fundamentală. Locul conferit limbilor naționale în Europa, inclusiv la noi, reflectă valoarea formativă esențială a acestor discipline. Proba autonomă de limba și literatura maternă există în cadrul examenelor de final din sistemele: Italia, Franța, Marea Britanie, Germania, Ungaria, Moldova, Olanda, Polonia, Austria, Bulgaria, Slovacia, Bacalaureat internațional. Discutăm de o discriminare pozitivă: minoritățile – au examen la limba maternă, dar nu există probă independentă la limba oficială a țării. Limbile minoritare și limbile străine au un statut mai stabil, privilegiat decât limba și cultura țării. Ceea ce deformează statutul disciplinei este focalizarea asupra componentei de literație a disciplinei. Trebuie menționat că e o disciplină care

	<p>se fundamentează și pe competența de sensibilizare și exprimare culturală, pentru că prin lectura literaturii se modifică raporturile dintre limbă și cultură. În plus, lectura literaturii este o formă de comunicare complexă, care depășește zona literaturii prin dimensiune subiectivă, analiză și interpretare, fiind de data aceasta procese hermeneutice ce deschid gustul spre textele cu valoare estetică.</p> <p>Revenire asupra decizie de anulare a autonomiei disciplinei în contextul gradului ridicat de analfabetism funcțional și a curenților referitoare la lectură și la consumul de carte.</p> <p>Bibliografie pe care ne fundamentăm opinia: Piet-Hein van de Ven et alii. <i>Research on mother tongue education in a comparative international perspective: Theoretical and methodological issues</i>. (2004); Daunay, "État des recherches en didactique de la littérature" în <i>Revue française de pédagogie</i>, nr. 159/2007, pp. 139-189; Pamfil, <i>Didactica literaturii. Reorientări</i>. 2016; Pamfil, Tămăian, <i>Studiul limbii și literaturii române în secolul XX. Paradigme didactice</i>, 2005.</p>
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR CAPITOLUL X – EXCELENȚA ȘCOLARĂ ȘI PILOTAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT Secțiunea 1: Elevii capabili de excelență școlară
Articol	Art. 78, alin. 1 și 2
Formularea actuală a articolului	<p>(1) Statul sprijină copiii și tinerii capabili de excelență atât în unități de învățământ, cât și în unități pilot de excelență. Înființarea unităților pilot de excelență se face prin ordin al ministrului educației.</p> <p>(2) În fiecare județ și în municipiul București, colegiile naționale pot funcționa ca unități pilot de excelență, coordonate din perspectiva promovării excelenței în educație de Centrul Național pentru Excelență, denumit în continuare C.N.E., prin DJIP/DMBIP.</p>
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	<p>(1) Statul sprijină copiii și tinerii capabili de performanțe înalte atât în unități de învățământ, în centrele județene de excelență, denumite în continuare CJEx, cât și unități pilot de excelență. Înființarea centrelor județene de excelență, a unităților pilot de excelență se face prin ordin al ministrului educației.</p> <p>(2) În fiecare județ și în municipiul București, centrele de excelență și colegiile naționale pot funcționa ca unități pilot de excelență, coordonate din perspectiva promovării excelenței în educație de Centrul Național pentru Excelență, denumit în continuare C.N.E., prin DJIP/DMBIP.</p>
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	<p>Centrele județene de excelență sunt deja organizate ca unități conexe M.E. în conformitate cu Legea Educației Naționale (art. 57, pct.1), cu Ordinul MEC nr. 5956 din 04 noiembrie 2020.</p> <p>Centrele județene de excelență, care au confirmat calitatea serviciilor educaționale oferite din 2001, au organizat programe proprii de identificare, selecție a elevilor capabili de performanță, sunt asigurate, anual, constituirea, funcționarea și pregătirea grupelor de excelență. Se asigură astfel, excelența și echitatea la nivelul județului.</p> <p>În funcționarea CJEx sunt deja implicați și reprezentanți ai mediului universitar, ai mediului de afaceri și ai autorităților locale.</p>
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR CAPITOLUL X – EXCELENȚA ȘCOLARĂ ȘI PILOTAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT Secțiunea 1: Elevii capabili de excelență școlară
Articol	Art. 79
Formularea actuală a articolului	În unitățile pilot de excelență, se pot desfășura activități suplimentare de învățare cu elevii capabili de excelență. Elevii înscriși în formațiunile de studiu din aceste unități beneficiază de programe educative care le respectă particularitățile de învățare și de orientare a excelenței. Aceste programe sunt de aprofundare a învățării, de grupare pe abilități, de îmbogățire a curriculumului cu noi domenii, de mentorat și transfer de

	competență, de accelerare a promovării, conform ritmului individual de învățare.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	În centrele județene de excelență, care au personalitate juridică, dar și în unitățile pilot de excelență, se pot desfășura activități suplimentare de învățare cu elevii capabili de excelență. Elevii înscriși în formațiunile de studiu din aceste unități beneficiază de programe educative care le respectă particularitățile de învățare și de orientare a excelenței. Aceste programe sunt de aprofundare a învățării, de grupare pe abilități, de îmbogățire a curriculumului cu noi domenii, de mentorat și transfer de competență, de accelerare a promovării, conform ritmului individual de învățare.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	<p>Centrele județene de excelență sunt deja organizate ca unități conexe M.E., cu personalitate juridică, în conformitate cu Legea Educației Naționale (art. 57, pct.1), cu Ordinul MEC nr. 5956 din 04 noiembrie 2020. În acest ordin, la art. 7, sunt menționate activitățile pe care CJEx deja le desfășoară:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elaborarea strategiilor de identificare și de selecție a copiilor și tinerilor capabili de performanțe înalte în vederea constituirii unor grupe de performanță pe discipline, arii curriculare sau domenii științifice, artistice și tehnice; • inițierea acțiunilor de identificare și promovare a copiilor și tinerilor capabili de performanțe înalte; • elaborarea și asigurarea implementării unor programe de parteneriat cu diverse instituții din țară și străinătate, cu organizații neguvernamentale, cu comunitatea locală, în scopul îmbunătățirii condițiilor și resurselor necesare educării diferențiate a copiilor și tinerilor capabili de performanțe înalte; • dezvoltarea programelor proprii de cercetare didactică și organizarea conferințelor cu temă; • organizarea, anual, a taberelor naționale de pregătire a copiilor și tinerilor capabili de performanțe înalte, pe discipline; • organizarea activității de pregătire a loturilor olimpice județene / al municipiului București.
Titlu și număr capitol/sețiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR CAPITOLUL X – EXCELENȚA ȘCOLARĂ ȘI PILOTAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT Secțiunea 1: Elevii capabili de excelență școlară
Articol	Art. 81 - Introducerea unui nou alineat: (4)
Formularea actuală a articolului	Nu este reglementată cooptarea elevilor capabili de excelență școlară din învățământul primar și gimnazial.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	(4) Identificarea tinerilor capabili de performanță înaltă care vor urma programele de pregătire din CJEx se poate realiza începând cu nivelul de vârstă specific clasei a III-a.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sunt deja în desfășurare programe de selecție și pregătire a elevilor capabili de performanțe încă din clasele a III-a, la disciplinele: Limba și literatura română, Matematică; programele sunt desfășurate de echipe de profesori învățământ primar – gimnazial (această formă de colaborare constituie încă o modalitate de formare continuă, de colaborare între profesorii care predau la nivele diferite de școlarizare); 2. Domeniile de pregătire se pot modifica anual, în funcție de obiectivele urmărite și de rezultatele obținute în anul anterior.

Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR CAPITOLUL X – EXCELENȚA ȘCOLARĂ ȘI PILOTAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT Secțiunea 1: Elevii capabili de excelență școlară
Articol	Art. 82, alin. 1,3, și 4
Formularea actuală a articolului	<p>(1) Se înființează Centrul Național pentru Excelență, organism de specialitate al Ministerului Educației, fără personalitate juridică, cu rol de organizare și coordonare metodologică, monitorizare și evaluare, după caz, a următoarelor activități și servicii educaționale:</p> <p>a) elaborarea strategiilor de identificare și de selecție a elevilor capabili de excelență, în vederea constituirii unor grupe de performanță pe discipline, arii curriculare sau domenii științifice, artistice și tehnice;</p> <p>b) inițierea acțiunilor de identificare și promovare a elevilor capabili de excelență;</p> <p>c) asigurarea constituirii, funcționării și pregătirii grupelor de excelență;</p> <p>d) elaborarea și asigurarea implementării unor programe de parteneriat cu diverse instituții din țară și străinătate, cu organizații neguvernamentale, cu comunitatea locală, în scopul îmbunătățirii condițiilor și resurselor necesare educării diferențiate a elevilor capabili de excelență; e) dezvoltarea programelor proprii de cercetare didactică și organizarea conferințelor care au ca temă activitățile specifice centrului de excelență;</p> <p>f) organizarea taberelor naționale de pregătire a elevilor capabili de excelență, pe discipline;</p> <p>g) organizarea activității de pregătire a loturilor olimpice naționale, județene/ale municipiului București.</p> <p>(3) C.N.E are rol de sprijinire a unităților pilot de excelență.</p> <p>(4) Finanțarea C.N.E se asigură din bugetul Ministerului Educației.</p>
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	<p>(1) Se înființează Centrul Național pentru Excelență, organism de specialitate al Ministerului Educației, având personalitate juridică, cu rol de organizare și coordonare metodologică, monitorizare și evaluare, după caz, a următoarelor activități și servicii educaționale:</p> <p>a) elaborarea strategiilor de identificare și de selecție a elevilor capabili de excelență, în vederea constituirii unor grupe de performanță pe discipline, arii curriculare sau domenii științifice, artistice și tehnice;</p> <p>b) inițierea acțiunilor de identificare și promovare a elevilor capabili de excelență;</p> <p>c) asigurarea constituirii, funcționării și pregătirii grupelor de excelență;</p> <p>d) elaborarea și asigurarea implementării unor programe de parteneriat cu diverse instituții din țară și străinătate, cu organizații neguvernamentale, cu comunitatea locală, în scopul îmbunătățirii condițiilor și resurselor necesare educării diferențiate a elevilor capabili de excelență; e) dezvoltarea programelor proprii de cercetare didactică și organizarea conferințelor care au ca temă activitățile specifice centrului de excelență;</p> <p>f) organizarea taberelor naționale de pregătire a elevilor capabili de excelență, pe discipline;</p> <p>g) organizarea activității de pregătire a loturilor olimpice naționale, județene/ale municipiului București.</p> <p>(3) C.N.E are rol de sprijinire a unităților pilot de excelență și a centrelor județene de excelență.</p> <p>(4) Finanțarea C.N.E și a CJEx se asigură din bugetul Ministerului Educației.</p>
Argumente de	Personalitatea juridică a Centrului Național de Excelență este recomandată de:

fundamentare / justificare a propunerii	<ul style="list-style-type: none"> • rolul pe care îl va avea CNE; • finanțarea CNE nu poate fi realizată pe baze legale; • raportul stabilit cu unitățile cu care colaborează în vederea monitorizării / evaluării serviciilor educaționale oferite de unitățile de învățământ și CJEx – care au personalitate juridică.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR CAPITOLUL X – EXCELENȚA ȘCOLARĂ ȘI PILOTAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT Secțiunea 1: Elevii capabili de excelență școlară
Articol	Art. 83, alin. 2, 4 și 5
Formularea actuală a articolului	<p>(2) Unitățile de învățământ care vor desfășura pilotarea au statut de unități pilot.</p> <p>(4) Pot fi unități pilot de excelență Colegiile Naționale, în cadrul cărora funcționează clase de excelență, în cadrul cărora funcționează formațiuni / grupe de excelență în conformitate cu prevederile unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației. Unitățile pilot pentru excelență sunt coordonate și sprijinite metodologic de C.N.E.</p> <p>(5) Procedura de pilotare poate fi inițiată de Ministerul Educației, de unități de învățământ sau de consorții școlare ori de către DJIP/DMBIP.</p>
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	<p>(2) Unitățile de învățământ, centrele județene de excelență - CJEx care vor desfășura pilotarea au statut de unități pilot.</p> <p>(4) Pot fi unități pilot de excelență Colegiile Naționale, în cadrul cărora funcționează clase de excelență, centrele județene de excelență, în cadrul cărora funcționează formațiuni / grupe de excelență în conformitate cu prevederile unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației. Unitățile pilot pentru excelență sunt coordonate și sprijinite metodologic de C.N.E.</p> <p>(5) Procedura de pilotare poate fi inițiată de Ministerul Educației, de unități de învățământ, de centrele județene de excelență sau de consorții școlare ori de către DJIP/DMBIP.</p>
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Se adăugă la fiecare articol – aliniat și Centrele Județene de Excelență, pentru a putea avea acces la programele de pilotare, alături de celelalte unități de învățământ.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR CAPITOLUL XIII - BENEFICIARII EDUCAȚIEI Secțiunea 1 - Beneficiarii educației și alfabetizarea funcțională
Articol	Art. 89, alin. 10
Formularea actuală a articolului	Nivelul de alfabetizare funcțională a beneficiarilor primari ai educației este evaluat periodic prin teste online, corespunzător fiecărui nivel și fiecărei clase.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Nivelul de alfabetizare funcțională a beneficiarilor primari ai educației este evaluat periodic prin teste tradiționale sau online, corespunzător fiecărui ciclu de dezvoltare, fiecărui nivel și fiecărei clase.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	În ciclul achizițiilor fundamentale, elevii nu și-au format încă abilitățile digitale necesare parcurgerii unei testări online, accentul în acest ciclu fiind pus pe formarea deprinderilor de bază de scriere. Metoda de bază pentru competențele de literație, prevăzută de programele școlare este „lectura cu creionul în mână”. Lucrul pe text/ cerințe, adnotările, pentru elevul mic, depinde de suportul de hârtie. În clasele pregătitoare, I și II nu există discipline TIC în trunchiul comun care să permită alfabetizarea digitală a elevilor.

Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR CAPITOLUL XIV - CONDUCEREA SISTEMULUI NAȚIONAL DE ÎNVĂȚĂMÂNT
Articol	Art. 95, alin. 1
Formularea actuală a articolului	Se înființează Direcțiile Județene de Învățământ Preuniversitar/a Municipiului București, ca servicii publice deconcentrate aflate în subordinea Ministerului Educației, cu personalitate juridică, prin reorganizarea Inspectoratelor Școlare Județene/Municipiului București și prin comasarea cu Centrele Județene de Resurse și Asistență Educațională/ Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională, prin preluarea activităților și structurilor de la aceste instituții.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Propunem eliminarea comasării Centrelor Județene de Resurse și Asistență Educațională / Centrului Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională și reformularea articolului astfel: Se înființează Direcțiile Județene de Învățământ Preuniversitar/a Municipiului București, ca servicii publice deconcentrate aflate în subordinea Ministerului Educației, cu personalitate juridică, prin reorganizarea Inspectoratelor Școlare Județene/Municipiului București.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Desființarea prin comasare a centrelor județene de resurse educaționale va produce mai multe efecte negative și niciun beneficiu. Astfel: <ul style="list-style-type: none"> • Se vor destructura comunități de practică funcționale, majoritatea consilierilor activând în școli deja, dar folosind centrele pentru a ține coagulată comunitatea de practică; • Se va reduce posibilitatea desfășurării de activități concrete și de cercetare; • Se vor compromite sau pierde numeroase proiecte benefice pentru elevi.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR CAPITOLUL XIV - CONDUCEREA SISTEMULUI NAȚIONAL DE ÎNVĂȚĂMÂNT
Articol	Art. 97, alin. 4
Formularea actuală a articolului	La nivelul CNFDCC se realizează procesul de înregistrare și monitorizare a portofoliilor profesionale ale cadrelor didactice, prin Platforma "Carieră Didactice", în conformitate cu prevederile regulamentului aprobat prin ordin al ministrului educației.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	La nivelul CNFDCC se realizează procesul de înregistrare și monitorizare a activităților de formare profesională ale cadrelor didactice , prin Platforma „Carieră Didactice”, în conformitate cu prevederile regulamentului aprobat prin ordin al ministrului educației.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Portofoliul profesional este relevant pentru angajator și nu pentru CNFDCC, ca furnizor de programe de formare și consiliere profesională.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR CAPITOLUL XIV - CONDUCEREA SISTEMULUI NAȚIONAL DE ÎNVĂȚĂMÂNT
Articol	Art. 99, alin. 1
Formularea actuală a articolului	Unitățile de învățământ preuniversitar de stat cu personalitate juridică sunt conduse de consiliile de administrație, de directori, directori administrativi, după caz, și de directori adjuncți. În exercitarea atribuțiilor ce le revin, consiliile de administrație și directorii conlucrează cu

	Comisia pentru Asigurarea Calității și Comisia pentru Formare și Dezvoltare în Cariera Didactică, cu consiliul profesoral, cu comitetul de părinți și cu autoritățile administrației publice locale.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Specificarea condițiilor minimale ca unei unități școlare cu personalitate juridică să îi fie normat un post de director administrativ.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Din acest articol nu rezultă cu claritate dacă fiecare unitate școlară cu personalitate juridică are alocat un post de director administrativ. Posibilă contradicție a Alineatului (1) în care se specifică: "directori administrativi, după caz" respectiv Alineatul (2) în care se precizează că din consiliul de administrație face parte directorul administrativ, indiferent de numărul de membri.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR CAPITOLUL XIV - CONDUCEREA SISTEMULUI NAȚIONAL DE ÎNVĂȚĂMÂNT
Articol	Art. 99, alin. 2, lit. c
Formularea actuală a articolului	În unitățile de învățământ de stat, Consiliul de administrație este organul deliberativ al unității de învățământ și este constituit din 7, 9, sau 13 membri, astfel: c) În cazul în care consiliul de administrație este format din 13 membri, <u>aceștia sunt 4 cadre didactice, 2 cadre didactice auxiliare, primarul sau un reprezentant al primarului, 3 reprezentanți ai consiliului local, 2 reprezentanți ai părinților și directorul administrativ.</u> Directorul și directorul adjunct sunt membri de drept ai consiliului de administrație din cota aferentă cadrelor didactice din unitatea de învățământ respectivă.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	În unitățile de învățământ de stat, Consiliul de administrație este organul deliberativ al unității de învățământ și este constituit din 7, 9, sau 13 membri, astfel: c) În cazul în care consiliul de administrație este format din 13 membri, <u>aceștia sunt 6 cadre didactice, 1 cadru didactic auxiliar, primarul sau un reprezentant al primarului, 2 reprezentanți ai consiliului local, 2 reprezentanți ai părinților și directorul administrativ.</u> Directorul și directorul adjunct sunt membri de drept ai consiliului de administrație din cota aferentă cadrelor didactice din unitatea de învățământ respectivă. Propunem, de asemenea, includerea a cel puțin unui reprezentant al elevilor în Consiliul de Administrație.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	1. În proiect, numărul de cadre didactice din componența consiliului de administrație este disproporționat în raport cu celelalte categorii care nu au legătură directă cu procesul educațional. 2. Din experiența anterioară a multor unități școlare se constată un dezinteres major față de participarea la ședințele consiliului de administrație din partea reprezentantului primarului și ai reprezentanților consiliului local, față de care directorul unității școlare nu are niciun fel de autoritate.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR CAPITOLUL XIV - CONDUCEREA SISTEMULUI NAȚIONAL DE ÎNVĂȚĂMÂNT
Articol	Art. 99, alin. 9
Formularea actuală a articolului	Nu poate face parte din consiliul de administrație cadrul didactic care are și calitatea de părinte al unui elev din unitatea de învățământ.

Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Eliminarea acestui aliniat
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Contradicție a acestui aliniat cu alineatele (2) din care rezultă că directorul este cadru didactic și Alineatul (4) în care se specifică că președintele consiliului de administrație este directorul unității de învățământ 2. Se presupune implicit un conflict de interese între calitatea de cadru didactic și cea de părinte. Din atribuțiile consiliului de administrație prevăzute la Alineatul (10) rezultă că un posibil conflict de interese nu se poate materializa. 3. În cazul în care directorul este și părinte, apartenența sa la consiliul de administrație ar reprezenta o discriminare față de un alt cadru didactic care este în același timp și părinte.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL I - ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR
Articol	CAPITOLUL XVI - RĂSPUNDEREA JURIDICĂ
Formularea actuală a articolului	Art. 120, alin. 1, lit. a
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	(1) Următoarele fapte constituie contravenții și se sancționează după cum urmează: a) Nerespectarea dispozițiilor art. 14. <u>alin (4)</u> , din culpa părintelui sau a reprezentantului legal, cu amendă cuprinsă între 1.000 și 5.000 lei ori cu muncă echivalentă în folosul comunității, prestată de părinte sau de reprezentantul legal.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	(1) Următoarele fapte constituie contravenții și se sancționează după cum urmează: a) Nerespectarea dispozițiilor art. 14. alin (1) , din culpa părintelui sau a reprezentantului legal, cu amendă cuprinsă între 1.000 și 5.000 lei ori cu muncă echivalentă în folosul comunității, prestată de părinte sau de reprezentantul legal.
Formularea actuală a articolului	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eroare de redactare, având în vedere că nerespectarea obligației părintelui sau a reprezentantului legal de a asigura școlarizarea elevului pe perioada învățământului obligatoriu conform art. 14, Alineatul (1), nu este sancționată. 2. Alineatul (4) se referă la răspunderea părintelui sau reprezentantului legal pentru distrugerile materiale cauzate cu intenție de către elev. Nerespectarea acestuia nu se justifică a fi sancționată prin amendă sau muncă în folosul comunității.
Titlul II – Statutul și cariera personalului didactic	
Introducere: CARIERA DIDACTICĂ – PLAN ȘI ETAPE DE DEZVOLTARE / EVOLUȚIA ÎN CARIERĂ	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Accesul în cariera didactică din propunerea legislativă - rezumat <ol style="list-style-type: none"> a. Formare inițială înseamnă parcurgerea unui program de pregătire psihopedagogică (masterat didactic sau programe de formare nivel I și II) compus din discipline pedagogice: psihologie școlară, metodică predării specialității și practica de specialitate. Finalizarea formării inițiale se realizează prin susținerea unui examen de certificare (atestat) care conferă titularului dreptul de a se înscrie la procedura de repartizare în vederea efectuării stagiaturii didactice. b. Permite accesul la stagiatură și a absolvenților învățământului superior care nu au parcurs formarea inițială pe baza unei probe teoretice din domeniul pedagogiei. c. Examen de licențiere pentru cariera didactică, ce cuprinde două componente de evaluare sumativă: raportul de evaluare a stagiului practic, examen scris. Conferă titularului statutul de cadru didactic cu drept de practică în învățământul preuniversitar. d. Cadrele didactice licențiate pot fi angajate pe perioadă nedeterminată. Cadrele didactice care nu au obținut licențierea pot fi angajate doar pe perioadă determinată. Examenul de licențiere poate fi reluat, se poate solicita prelungirea contractului individual de muncă de cel mult 3 ori. 	
*Obs. Definitivatul devine examen de stagiatură	

2. Observații generale pentru domeniul: Titlul II – Statutul și cariera personalului didactic

- Fie se elimină stagiile de practică din programele de formare psihopedagogică din formarea inițială, practica observativă și practica pedagogică realizând-se în perioada de stagiatură, fie absolvenților învățământului superior care nu au parcurs formarea inițială li se permite accesul la stagiatură pe baza unui examen teoretic de pedagogie și doar după efectuarea stagiului de practică. Dacă documentul legislativ rămâne așa tendința va fi să nu se parcurgă etapele de formare inițială, se va susține doar proba teoretică care va permite accesul la stagiatură.
- Trebuie clarificat dacă pe perioada stagiaturii absolventul de studii superioare poate participa la concursul de ocupare a posturilor didactice
- Arhitectură stagiaturii este foarte centralizată (repartizarea pentru stagiatură se face centralizat, vezi art. 135), corpul de mentorat analizează rapoartele de activitate ale stagiaturii, examenul de repartizare a posturilor este unic (cf art. 141), sistemul de titularizare (sursă majoră de inechitate și proastă calitate în sistem) este lăsat practic neatins..
- Formarea Corpului de Mentorat nu oferă nici o garanție a calității mentoratului, întrucât avem experiența anterioară a Corpului Național de Experți, care nu a adus nicio creștere reală în sistem. Asta nu se întâmplă neapărat pentru că acolo ar fi doar oameni slab pregătiți, însă, în lipsa unei sancțiuni externe a lipsei de performanță, este de așteptat să nu avem decât o formă vidă, permeabilă la corupție și clientizare politică.

3. Observație generală: Pentru a conferi coerență titlului II este necesară inversarea unor capitole. (sugestiile de intervenție – prezentate cu roșu cu indicațiile de modificare în paranteză).

Actuala structură a titlului este:

CAPITOLUL I - DISPOZIȚII GENERALE

CAPITOLUL II - PERSONALUL ȘI FUNCȚIILE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

CAPITOLUL III - FORMAREA INIȚIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DE PREDARE (devine capitolul IV)

CAPITOLUL IV - PROFILUL PROFESIONAL ȘI ROLUL CADRULUI DIDACTIC (devine capitolul III)

CAPITOLUL V - DEBUTUL ÎN STAGIATURA DIDACTICĂ

CAPITOLUL VI - LICENȚIEREA ÎN CARIERA DIDACTICĂ

CAPITOLUL VII - CONDIȚIILE DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

CAPITOLUL VIII - ANGAJAREA PERSONALULUI DIDACTIC DE PREDARE

CAPITOLUL IX - FORMAREA CONTINUĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

CAPITOLUL X - MOBILITATEA PERSONALULUI DIDACTIC DE PREDARE

CAPITOLUL XI - PERSONALUL DIDACTIC AUXILIAR

CAPITOLUL XII - MANAGEMENTUL ȘI GUVERNANȚA SISTEMULUI NAȚIONAL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

CAPITOLUL XIII - PERSONALUL DIN CADRUL UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT MILITAR

CAPITOLUL XIV - NORMA DIDACTICĂ

CAPITOLUL XV - RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ ȘI PATRIMONIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DE

CONDUCERE, ÎNDRUMARE ȘI CONTROL

Secțiunea 1: Răspunderea disciplinară a personalului didactic

Secțiunea 2 : Răspunderea disciplinară a personalului de conducere, îndrumare și control

Secțiunea 3 : Răspunderea patrimonială

CAPITOLUL XVI - DISTINCȚII ȘI PREMII

CAPITOLUL XVII - DREPTURI ȘI OBLIGAȚII ALE PERSONALULUI DIDACTIC

CAPITOLUL XVIII - PENSIONAREA PERSONALULUI DIDACTIC

Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL II - STATUTUL ȘI CARIERA PERSONALULUI DIDACTIC CAPITOLUL III - FORMAREA INIȚIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DE PREDARE CAPITOLUL V - DEBUTUL ÎN STAGIATURA DIDACTICĂ CAPITOLUL VI - LICENȚIEREA ÎN CARIERA DIDACTICĂ
Articol	Art. 127 - 145
Formularea actuală a articolului	Observații generale
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	<ul style="list-style-type: none"> • Obligatorietatea masteratului, cu rezultate direct dreptul de practică; • Dreptul de practică în urma modulului psihopedagogic să fie condiționat de un an de stagiatură; • Școlile să fie organizatoarele stagiaturilor și cele care decid angajarea profesorilor pe posturile vacante, doar pe perioada determinată, nu mai mult de șapte ani; • După șapte ani (profesorul va trece printr-o evaluare comprehensivă și se va decide prelungirea contractului lui sau nu, conform unor grile complexe pe care școlile vor avea libertatea să le întocmească; • Oferta educațională va fi publică în fiecare an, iar elevii vor avea posibilitatea de a alege conform intereselor lor și recomandărilor din portofolii; • Statul va avea doar îndatorirea de a asigura standarde minime de calitate pentru toate școlile din țară. De asemenea, poate acorda recompense suplimentare profesorilor care aleg să predea în medii defavorizate și poate interveni cu politici aplicate pentru ridicarea calității școlilor din comunități sărace.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	<p>În ansamblu, toată arhitectura sistemului de formare inițială și accederea în sistem se complică, lăsând însă neatins principalele raporturi de putere. Sistemul este în continuare marcat de o centralizare intensă, lasă neatins sistemul de titularizare, menține școlile într-o subordonare sterilizantă față de centru. Accesul la profesia didactică devine foarte complicat, ceea ce este de așteptat să descurajeze mulți tineri cu potențial, mai ales că aceștia sunt și cei cărora, de regulă, piața muncii le oferă cele mai multe alternative. De asemenea, formarea Corpului de Mentorat nu oferă nici o garanție a calității mentoratului, întrucât avem experiența anterioară a Corpului Național de Experti, care nu a adus nicio creștere reală în sistem. Asta nu se întâmplă neapărat pentru că acolo ar fi doar oameni slab pregătiți, însă, în lipsa unei sancțiuni externe a lipsei de performanță, este de așteptat să nu avem decât o formă vidă, permeabilă la corupție și clientelă politică. Iată și câteva observații analitice: articolul 127 privind formarea inițială face din masteratul didactic (un element cu adevărat bun și reformist) practica cea mai neatrăgătoare de intrare în sistem întrucât există în continuare opțiunea modului pedagogic (se poate face în timpul studiilor, e deja practica încetățenită și, astfel, e de așteptat să fie încurajată de cei din DPPD-uri și preferată de studenți (cât de eficientă este această formare se vede cu ochiul liber în ceea ce oferă sistemul azi). Mai mult, Alineatul 2 permite evitarea oricărei rute de formare inițială de tip didactic întrucât permite accesarea în sistem doar pe baza unui examen organizat de CNFDCD. Articolele între 135 până la 141 practic descriu o arhitectură foarte centralizată (repartizarea pentru stagiatură se face centralizat, vezi art. 135), corpul de mentorat analizează rapoartele de activitate ale stagiaturii, examenul de repartizare a posturilor este unic (cf art. 141), sistemul de titularizare (sursă majoră de inechitate și proastă calitate în sistem) este lăsat practic neatins. După părerea noastră, una dintre ambițiile pe care ar fi trebuit să le aibă acest proiect de lege ar fi fost legată de spargerea bulelor rupte de realitate, care se reconfirmă instituțional. Or, arhitectura instituțională devine practic și mai complicată și mai</p>

	autoconfirmatoare: astfel, cf. art. 143, alin. 3, inspectorii DJIP sunt evaluați tot în cadrul DJIP, iar cf. alineatelor 5 și 7, inspectorii ANISAC sunt evaluați de inspectorul școlar teritorial, iar ANISAC evaluează inspectorul școlar teritorial.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL II - STATUTUL ȘI CARIERA PERSONALULUI DIDACTIC CAPITOLUL III - FORMAREA INIȚIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DE PREDARE
Articol	Art. 127 alin.1
Formularea actuală a articolului	(1) Studenții și absolvenții de învățământ superior care optează pentru cariera didactică au obligația să absolva cursurile unui masterat didactic cu durată de 2 ani ori programele de formare psihopedagogică de nivel I, respectiv II, acreditate conform legii.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	(1) Studenții și absolvenții de învățământ superior care optează pentru cariera didactică au obligația să absolva cursurile unui masterat didactic cu durată de 2 ani.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Alineatul face din masteratul didactic (un element cu adevărat bun și reformist) practica cea mai neatrăgătoare de intrare în sistem întrucât există în continuare opțiunea modului pedagogic (se poate face în timpul studiilor, e deja practica încetățenită și, astfel, e de așteptat să fie încurajată de cei din DPPD-uri și preferată de studenți (cât de eficientă este această formare se vede cu ochiul liber în ceea ce oferă sistemul azi).
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL II - STATUTUL ȘI CARIERA PERSONALULUI DIDACTIC CAPITOLUL III - FORMAREA INIȚIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DE PREDARE
Articol	Art. 127 alin.2
Formularea actuală a articolului	(2) Prin excepție, pot opta pentru cariera didactică și absolvenți ai învățământului superior care nu au parcurs formarea inițială prevăzută la alin.(1), sub condiția susținerii și promovării unei probe suplimentare de examinare a cunoștințelor teoretice de pedagogie pentru debutul în stagiatura didactică, organizat de CNFDCCD la nivelul structurilor teritoriale.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	(2) Prin excepție, pot opta pentru cariera didactică și absolvenți ai învățământului superior care nu au parcurs formarea inițială prevăzută la alin.(1), sub condiția susținerii și promovării unor probe suplimentare de examinare a cunoștințelor de pedagogie (teoretice și practice) pentru debutul în stagiatura didactică, organizat de CNFDCCD la nivelul structurilor teritoriale.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Alineatul permite evitarea oricărei rute de formare inițială de tip didactic întrucât permite accesarea în sistem doar pe baza unui examen cu probe teoretice organizat de CNFDCCD. Formarea inițială a cadrelor didactice include atât aspecte teoretice cât și practice de pedagogie. Accesul la cariera didactică poate fi permis persoanelor care au dovedit stăpânirea atât a cunoștințelor teoretice de pedagogie cât și a aspectelor practice, aplicative la clasă. Stagiile de practică din formarea inițială sunt deosebit de importante deoarece permite cursantului să realizeze atât elementele de practică observativă cât și pe cele de practică propriu-zisă (susținerea unor secvențe de lecție sub coordonarea îndrumătorului de practică pedagogică și a mentorului de practică etc.)

Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL II - STATUTUL ȘI CARIERA PERSONALULUI DIDACTIC CAPITOLUL III - FORMAREA INIȚIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DE PREDARE
Articol	Art. 127, alin. 4
Formularea actuală a articolului	(4) Programele de formare psihopedagogică pentru funcțiile didactice de educator-puericultor, educatoare, învățător, antrenor și maestru-instructor se aprobă de Ministerul Educației și se desfășoară în liceele cu profil pedagogic. Pentru absolvenții liceelor pedagogice și colegiilor universitare de institutori se consideră îndeplinită condiția de formare psihopedagogică de nivel I.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	4) Programele de formare psihopedagogică pentru funcțiile didactice de educator-puericultor, educatoare, învățător, antrenor și maestru-instructor se aprobă de Ministerul Educației. Formarea psihopedagogică pentru funcțiile didactice de educator-puericultor, educatoare și învățător se desfășoară în liceele cu profil pedagogic. Formarea psihopedagogică pentru funcțiile didactice de antrenor și maestru-instructor se realizează în unități de învățământ terțiat nonuniversitar. Pentru absolvenții liceelor pedagogice și colegiilor universitare de institutori se consideră îndeplinită condiția de formare psihopedagogică de nivel I.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Din textul Alineatului se înțelege că formarea psihopedagogică a antrenorilor și maiștrilor instructori se realizează în liceele cu profil pedagogic.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL II - STATUTUL ȘI CARIERA PERSONALULUI DIDACTIC CAPITOLUL III - FORMAREA INIȚIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DE PREDARE
Articol	Art. 128, alin. 1
Formularea actuală a articolului	(1) Programele de studii ale masteratului didactic sunt elaborate pe baza standardelor profesionale pentru funcțiile didactice, care se aprobă de Ministerul Educației și se acreditează conform legii.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	(1) Programele de studii ale masteratului didactic și programele de formare psihopedagogică de nivel I și II sunt elaborate pe baza standardelor profesionale pentru funcțiile didactice, care se aprobă de Ministerul Educației și se acreditează conform legii.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Din textul alineatului se înțelege că doare programele de studii ale masteratului didactic sunt elaborate pe baza standardelor profesionale pentru funcțiile didactice.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL II - STATUTUL ȘI CARIERA PERSONALULUI DIDACTIC CAPITOLUL III - FORMAREA INIȚIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DE PREDARE
Articol	Art. 130, alin.1
Formularea actuală a articolului	(1) Pentru asigurarea calității la nivelul selecției cadrelor didactice, debutul în carieră se realizează după finalizarea unor programe de formare inițială, care să asigure corespondența cu noile standarde de formare.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	(1) Pentru asigurarea calității la nivelul selecției cadrelor didactice, debutul în carieră se realizează după finalizarea unor programe de formare inițială: finalizarea masteratului didactic cu durata de 2 ani sau pregătirea în cadrul programelor de formare psihopedagogică de nivel I și II, realizată prin departamentele de specialitate din cadrul instituțiilor de învățământ superior, care să asigure corespondența cu noile standarde de formare.

Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Este nevoie de specificarea încă o dată a programelor de formare inițială
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL II - STATUTUL ȘI CARIERA PERSONALULUI DIDACTIC CAPITOLUL III - FORMAREA INIȚIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DE PREDARE
Articol	Art. 130, alin.2
Formularea actuală a articolului	(2) Formarea inițială pentru debutul în cariera didactică din învățământul preuniversitar cuprinde: a) formarea inițială, teoretică, în specialitate, realizată prin universități, în cadrul unor programe acreditate potrivit legii; b) finalizarea masteratului didactic cu durată de 2 ani ori pregătirea în cadrul programelor de formare psihopedagogică de nivel I și II, realizată prin departamentele de specialitate din cadrul instituțiilor de învățământ superior.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	(2) Formarea inițială pentru debutul în cariera didactică din învățământul preuniversitar cuprinde: a) formarea inițială, teoretică, în specialitate, realizată prin universități, în cadrul unor programe acreditate potrivit legii; b) formarea inițială, practică, prin intermediul stagiilor practice la clasă, realizată în baza acordurilor cadru realizate de universități și instituțiile abilitate, în cadrul unor programe acreditate potrivit legii.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Asigurarea calității și atractivității predării în formarea inițială și continuă a profesorilor este o prioritate în cadrul strategic european și mondial în domeniul educației și formării profesionale. Sondajul TALIS (2013) ia în considerare integrarea a trei domenii cheie în formarea inițială a profesorilor: cunoștințe academice solide în domeniul de specialitate; elemente de teorie a predării, care să includă abilități de predare-evaluare și sprijin al elevilor în învățare respectiv, experiențe de predare practică la clasă (trad. n.). Cf. <i>Shaping career-long perspectives on teaching A guide on policies to improve Initial Teacher Education</i> , Directorate-General for Education and Culture, 2015, cap 2. <i>Initial Training Education: the first crucial step in a journey</i> . În acest context considerăm esențială precizarea componentei de formare practică prin stagii practice la clasă în formarea inițială a cadrului didactic.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL II - STATUTUL ȘI CARIERA PERSONALULUI DIDACTIC CAPITOLUL III - FORMAREA INIȚIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DE PREDARE
Articol	Art. 130 alin.3
Formularea actuală a articolului	(3) Programele de formare inițială prevăzute la alin. (2) lit. a) includ: a) module dedicate activității didactice în învățământul profesional; b) module dedicate evaluării, respectiv proiectare, realizare, interpretare, utilizare și revizuire, concomitent cu includerea în componenta de practică a competențelor în evaluare; c) un modul care să faciliteze formarea competențelor elevilor aferente disciplinei "Educație pentru viață"; d) un modul pedagogic de alfabetizare funcțională.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	(3) Programele de formare inițială prevăzute la alin. (2) lit. a) includ: a) module dedicate activității didactice în învățământul profesional; b) module dedicate evaluării, respectiv proiectare, realizare, interpretare, utilizare și revizuire, concomitent cu includerea în componenta de

	<p>practică a competențelor în evaluare;</p> <p>c) un modul care să faciliteze formarea competențelor elevilor aferente disciplinei "Educație pentru viață";</p> <p>d) un modul pedagogic de alfabetizare funcțională</p> <p>e) un modul pedagogic de psihopedagogie specială și de management al talentelor.</p>
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Introducerea în formarea inițială a profesorilor a unui modul pedagogic de psihopedagogie specială și de management al talentelor este o necesitate și implicit, o condiție obligatorie pentru o educație de calitate care vizeze deziderate precum incluziunea, echitatea și integrarea tuturor.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL II - STATUTUL ȘI CARIERA PERSONALULUI DIDACTIC CAPITOLUL IV – PROFILUL PROFESIONAL ȘI ROLUL CADRULUI DIDACTIC
Articol	Art. 132, alin.2, lit. a
Formularea actuală a articolului	(2) Cadrul didactic îndeplinește următoarele roluri: a) autor al procesului de predare - învățare;
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	(2) Cadrul didactic îndeplinește următoarele roluri: a) autor al procesului de predare – învățare - evaluare;
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	<p>În literatura de specialitate procesul de învățământ este definit de triada predare-învățare-evaluare.</p> <p>"din punctul de vedere al derulării sale, procesul de învățământ înseamnă practic realizarea predării, a învățării și a evaluării, fiecare în parte constituind o activitate complexă aflată în relații de interdependență cu celelalte" C. Cucuș (coord.) – <i>Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice</i>, Ediția a III-a, Editura Polirom, Iași, 2009, p.270.</p> <p>Cu privire la rolul profesorului, literatura de specialitate remarcă o redefinire a acestuia, "o multiplicare și diversificare a funcțiilor acestuia în condițiile în care societatea contemporană este din ce mai orientată spre cunoaștere" - C. Cucuș, op. Cit., p 652.</p> <p>Ca organizator al învățării, profesorul este considerat expert în actul de predare-învățare-evaluare, un profesionist, bun cunoscător atât al domeniului de specialitate cât și al celui psihopedagogic.</p>
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL II - STATUTUL ȘI CARIERA PERSONALULUI DIDACTIC CAPITOLUL V – DEBUTUL ÎN STAGIATURA DIDACTICĂ
Articol	Art. 135, alin. 4
Formularea actuală a articolului	(4) Absolvenții învățământului superior prevăzuți la art. 127 alin. (2) se pot înscrie la procedura de repartizare prevăzută la alin. (1), ulterior obținerii atestatului de promovare a probei de examinare a cunoștințelor teoretice de pedagogie pentru debutul în stagiatura didactică, organizat de CNFDCD la nivelul structurilor teritoriale, în conformitate cu prevederile metodologiei prevăzute la alin. (2).
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	(4) Absolvenții învățământului superior prevăzuți la art. 127 alin. (2) se pot înscrie la procedura de repartizare prevăzută la alin. (1), ulterior obținerii atestatului de promovare a unor probe suplimentare de examinare a cunoștințelor de pedagogie (teoretice și practice) pentru debutul în stagiatura didactică, organizat de CNFDCD la nivelul structurilor teritoriale, în conformitate cu prevederile metodologiei prevăzute la alin. (2).
Argumente de fundamentare / justificare	Idem art.127 alin.2

a propunerii	
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL II - STATUTUL ȘI CARIERA PERSONALULUI DIDACTIC CAPITOLUL V – DEBUTUL ÎN STAGIATURA DIDACTICĂ
Articol	Art. 137
Formularea actuală a articolului	În sistemul de învățământ preuniversitar pot fi încadrați cu statut de personal didactic auxiliar și profesioniști din alte domenii fundamentale ale dezvoltării copilului: sănătate, consiliere/evaluare/terapie psihologică și asistență socială, în vederea sprijinirii procesului educațional printr-o abordare multidiscplinară a nevoilor antepreșcolarului/preșcolarului/elevului.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Se adaugă: (2) Procedura și criteriile de selecție a profesioniștilor menționați la Alineatul 1 se stabilesc prin metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Este necesară stabilirea unor criterii clare și a unei proceduri de încadrare cu statut de personal auxiliar a profesioniștilor menționați în art. 138
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL II - STATUTUL ȘI CARIERA PERSONALULUI DIDACTIC CAPITOLUL VI – LICENȚIEREA ÎN CARIERA DIDACTICĂ
Articol	Art. 138, alin.5
Formularea actuală a articolului	(5) Stagiarii care nu promovează examenul de licențiere în cariera didactică, în condițiile prezentului articol, pot fi angajați în sistemul național de învățământ preuniversitar numai pe perioadă determinată, cu statut de cadru didactic stagiar.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Devine alinatul 3
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Pentru a crește gradul de coerență a articolului este necesară inversarea alinatelor 5 și 2.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL II - STATUTUL ȘI CARIERA PERSONALULUI DIDACTIC CAPITOLUL VII – CONDIȚIILE DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE ÎN Î.P
Articol	Art. 143, alin.3
Formularea actuală a articolului	(3) Evaluarea anuală a activității manageriale desfășurate de directorii și directorii adjuncți din unitățile de învățământ preuniversitar și a inspectorilor școlari din cadrul DJIP/DMBIP se realizează de către DJIP/DMBIP, conform unei metodologii elaborate de Ministerul Educației.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Revizuit pentru secțiunea evaluarea inspectorilor școlari
Argumente de fundamentare / justificare	Inspectorii DJIP sunt evaluați tot în cadrul DJIP (conflict)

a propunerii	
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL II - STATUTUL ȘI CARIERA PERSONALULUI DIDACTIC CAPITOLUL VII – CONDIȚIILE DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE ÎN Î.P
Articol	Art. 143, alin. 5, 7
Formularea actuală a articolului	(5) Evaluarea anuală a activității inspectorilor școlari din birourile teritoriale ANISAC se realizează de către inspectorul școlar teritorial, conform unei metodologii elaborate de Ministerul Educației. (7) Evaluarea anuală a activității inspectorilor școlari din birourile teritoriale ANISAC se realizează de către inspectorul școlar teritorial, conform unei metodologii elaborate de Ministerul Educației.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Revizuit pentru secțiunea evaluarea inspectorilor școlari/ inspector școlar teritorial
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Cf. alineatelor 5 și 7, inspectorii ANISAC sunt evaluați de inspectorul școlar teritorial, iar ANISAC evaluează inspectorul școlar teritorial (conflict)
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL IV - DISPOZIȚII PRIVIND DESCENTRALIZAREA ACTIVITĂȚII EXTRADIDACTICE
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	TITLUL IV - DISPOZIȚII PRIVIND DESCENTRALIZAREA ACTIVITĂȚII EXTRAȘCOLARE
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Activitatea "extradidactică" nu există / nu a fost definită, iar cuvântul nu se regăsește în Dicționarul Explicativ al Limbii României, ceea ce poate cauza confuzii.
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL IV - DISPOZIȚII PRIVIND DESCENTRALIZAREA ACTIVITĂȚII EXTRADIDACTICE
Articol	Art. 213, alin. 4
Formularea actuală a articolului	Consiliul General al Municipiului București / consiliile locale preiau personalul, activitatea, patrimoniul și bugetul Palatului Național al Copiilor, palatelor copiilor, cluburilor copiilor și cluburi sportive școlare, unități conexe ale Ministerului Educației, care se reorganizează.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Consiliul General al Municipiului București / consiliile locale preiau patrimoniul și bugetul Palatului Național al Copiilor, palatelor copiilor, cluburilor copiilor și cluburi sportive școlare, unități conexe ale Ministerului Educației, care se reorganizează.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Potrivit recomandării Consiliului Europei din 20 decembrie 2012 privind validarea învățării nonformale și informale, statele membre au obligația "să împărtășească bunele practici și să continue activitățile în scopul unor sisteme eficiente de validare și recunoaștere a abilităților și competențelor dobândite prin învățarea nonformală și prin învățarea informală, inclusiv activitățile de solidaritate și de voluntariat. Mai mult,

acestea trebuie să obțină validarea cunoștințelor, a abilităților și a competențelor care au fost dobândite prin învățare non-formală și informală, inclusiv prin utilizarea – acolo unde este cazul – a resurselor educaționale deschise”. De asemenea se dorește obținerea unei calificări integrale sau – acolo unde este cazul – o calificare parțială pe baza experiențelor de învățare non-formală și informală validate, fără a aduce atingere altor dispoziții aplicabile ale Uniunii, în special Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale.

Menționăm și COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR privind realizarea Spațiului european al educației până în 2025 SDW(2020)121:

”În ceea ce privește instituirea cadrului și adoptarea măsurilor necesare pentru redresare și reziliență, politicile centrate pe populație sunt mai vitale decât oricând. Educația și îngrijirea timpurie, școlile, educația și formarea profesională (EFP), învățământul superior, cercetarea, învățământul pentru adulți, precum și învățarea nonformală dețin un rol cheie. Astfel de politici trebuie să dezvolte o abordare holistică a educației și formării și să recunoască valoarea sa intrinsecă, oferind un cadru panoramic pentru a asigura o contribuție și o participare deplină la societate.”

În contextul celor precizate mai sus, palatele și cluburile copiilor sunt și trebuie să rămână instituții care să valideze rezultatele educației nonformale, asigurând în același timp consensul și armonizarea cu strategiile europene și naționale din educație. Să fie organizate în jurul valorilor și principiilor învățământului preuniversitar, de care nu trebuie să se disocieze. Pentru aceasta însă este necesar ca ele să aparțină, din punct de vedere al activității și al personalului angajat, Ministerului Educației, astfel încât sinergiile dintre educația formală și cea nonformală/extrașcolară să fie valide și să asigure coerență și consistență sistemului educațional din România.

Unele dintre Primării au deja centre similare palatelor și cluburilor copiilor precum și cluburi sportive municipale. Nu se va justifica bugetar existența în paralel a două structuri similare, astfel că se va duce la comasarea sau desființarea unor cluburi/ palate/ CSS. Palatul Național al Copiilor va deveni de facto Palatul Copiilor București, în ciuda denumirii, deoarece nu se vor putea organiza evenimente de anvergură națională, ci doar locală. Astfel un număr mare de copii nu vor mai putea avea acces la o educație nonformală gratuită, de calitate, iar cei mai afectați vor fi copiii din mediul defavorizat, pentru că actuala propunere de lege nu asigură cadrul necesar ca și copiii din alte localități să participe la activitățile acestora. Vorbim despre peste 140 000 de copii din România, atât din mediul urban cât și din mediul rural.

Prin preluarea personalului de către consiliile locale învățământul nonformal va intra pe agenda unor specialiști fără pregătire în domeniul educațional, care nu vor avea capacitatea să ofere comunității locale contexte de învățare și dezvoltare și implicit resursele necesare solicitate de UE, vitregind copiii de participarea la activități specifice, propice dezvoltării acestora în conformitate cu evoluția societății. Aceștia nu au studii de pedagogie și psihologie, deoarece Primăriile nu au în organigramă posturi pe această specializare, angajații acestora fiind absolvenți de administrație publică, studii juridice, economice, etc. De asemenea, nu pot avea o viziune de ansamblu asupra educației nonformale, care își va pierde caracterul unitar, așa cum este acesta acum și cum ar trebui să rămână, dacă ținem cont de viziunea CE asupra educației despre care am amintit mai sus.

Este lesne de înțeles că transferul forțat al acestor instituții către autoritățile locale (în special din perspectiva resursei umane) va duce la efecte negative ireversibile pentru societatea românească. Mai mult, acest deserviciu vine în puternică contradicție cu recomandările UE în materie de educație nonformală.

Palatele și cluburile copiilor vin în completarea sistemului formal deoarece transmit cunoștințe teoretice într-o formă interactivă și atractivă. Cadrul în care se desfășoară activitatea pune în centru copilul și nevoile acestuia. Activitatea din palate și cluburi ale elevilor contribuie la dezvoltarea personală, ajută la dezvoltarea gândirii critice, imaginației, creativității etc.

	<p>Având în vedere faptul ca UAT-urile nu pot finanța decât activități care se desfășoară la nivel local/ județean, astfel se va produce o restricționare a participării elevilor la competiții naționale în alte localități decât cea în care funcționează palatul/clubul copiilor. Nu se vor mai putea organiza concursurile regionale/ naționale/ internaționale din CAEN, la care participau atât elevii palatelor și cluburilor, cât și elevii din învățământul de masă. Numai în anul școlar 2021-2022, până la ora actuală, copiii înscriși la activitățile din Palatele și cluburile copiilor au obținut peste 2 000 de premii la concursuri internaționale, peste 6 000 de premii la concursurile naționale, peste 3 500 de premii la concursurile regionale și peste 7 000 de premii la concursurile județene.</p> <p>Astfel se va limita accesul la aceste activități, care acoperă o arie largă de interese, tocmai copiilor care au acces mai puțin la activitățile nonformale: cei din medii defavorizate, cei din comunele unde mergeau profesorii palatului, cei care veneau la activitățile/ concursurile palatelor/ cluburilor.</p> <p>În urma consultărilor inițiate de Ministerul Educației în anii anteriori la care au participat reprezentanți ai C.L., C.J., s-a notat un refuz categoric din partea acestora de a prelua palatele și cluburile copiilor, tocmai din motivele expuse mai sus: lipsa personalului de administrare calificat pe parte didactică și lipsa fondurilor cheltuielilor destinate funcționării propice a acestor instituții.</p> <p>În data de 28 februarie 2022, Ministerul Educației a comunicat faptul că nu-și poate asuma procesul de descentralizare privind palatele, cluburile copiilor și cluburile sportive școlare. În acest sens, Ministerul Educației a arătat că Grupul de lucru constituit la nivelul Ministerului Educației a elaborat studiul de impact „Analiza oportunității descentralizării competențelor exercitate de palatele, cluburile copiilor și cluburile sportive școlare” cu o metodologie de cercetare complexă, utilizând atât analiza documentară, cât și sondajul de opinie publică, pe baza de chestionar aplicat on-line, adresat categoriilor de respondenți din instituțiile implicate direct. În acord cu rezultatele acestei analize, considerăm oportună descentralizarea doar din perspectiva patrimonială și bugetară. Resursa umană și organizarea metodologică trebuie să aparțină Ministerului Educației.</p>
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL IV - DISPOZIȚII PRIVIND DESCENTRALIZAREA ACTIVITĂȚII EXTRADIDACTICE
Articol	Art. 214, alin. 1
Formularea actuală a articolului	Regulamentul de organizare și funcționare, precum și structura organizatorică a Palatului Național al Copiilor, palatelor copiilor, cluburilor copiilor și cluburilor sportive școlare se aprobă prin hotărâre a Consiliului General al Municipiului București / consiliului local
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Palatele și cluburile copiilor funcționează în baza Regulamentului de organizare și funcționare a unităților care oferă activitate extrașcolară aprobat prin OMECTS nr. 5567/2011, cu modificările și completările ulterioare
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Există regulamentul de funcționare aprobat prin Ordin de Ministru (OM4624/2015). Activitățile pentru tineret de toate tipurile pot servi drept factor catalizator al responsabilizării. Activitățile pentru tineret le aduc beneficii unice tinerilor în tranziția lor către maturitate, oferindu-le un mediu sigur în care să dobândească încredere în ei și să învețe într-un mod nonformal. Este cunoscut faptul că activitățile pentru tineret îi înzestreză pe tineri cu competențe și abilități personale, profesionale și antreprenoriale esențiale, precum capacitatea de a lucra în echipă și de a conduce, competențe interculturale, gestionarea proiectelor, soluționarea problemelor și gândirea critică. În unele cazuri, activitățile pentru tineret sunt puntea către educație, formare sau muncă, contribuind astfel la prevenirea excluziunii. <p>Într-o altă notă, în Spațiul european al educației, cooperarea transfrontalieră ar trebui consolidată în activitățile pentru tineret, precum și în domeniile sportului și culturii pentru a promova învățarea nonformală, inclusiv legătura lor cu educația formală.</p>

	<p>Consiliile locale nu au capacitatea și expertiza de a elabora Regulamentul de organizare și funcționare al instituțiilor extrașcolare, lucru dovedit în practica de zi cu zi. Nu au specialiști, nu dețin resurse, iar instituțiile de învățământ nonformal vor fi o povară pentru administrația locală. Astfel, nu este greu de anticipat riscul ca acestea să renunțe cât de repede vor putea la această componentă pe care nu o pot gestiona corespunzător. Pare însă dificil de anticipat acum cât de grav va fi impactul asupra oportunităților la educație pentru foarte mulți dintre copiii României. Urmarea acestor măsuri va fi imposibilitatea elevilor de a participa la o serie de activități care contribuie la adaptarea și integrarea lor socială, la petrecerea unui timp liber într-un spațiu instituționalizat, eficient și bine pus la punct. De aceea considerăm absolut necesară analiza mai profundă asupra modificărilor propuse prin Art. 213 – 216.</p>
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL IV - DISPOZIȚII PRIVIND DESCENTRALIZAREA ACTIVITĂȚII EXTRADIDACTICE
Articol	Art. 215, alin. 1
Formularea actuală a articolului	Consiliului General al Municipiului București/ consiliile locale exercită prin Palatul Național al Copiilor, palatele copiilor, cluburile copiilor și cluburile sportive școlare atribuții de organizare, conducere și dezvoltare a activității extradidactice la nivelul unității administrativ-teritoriale, precum și de administrare a acestora.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Consiliului General al Municipiului București / consiliile locale exercită atribuții de administrare a Palatului Național al Copiilor, palatelor copiilor, cluburilor copiilor și cluburilor sportive școlare.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	<p>Nu există / nu este definite noțiunea de activități extradidactice.</p> <p>Obligația statelor europene este să sprijine activitățile pentru tineret la toate nivelurile, inclusiv la nivel local și să recunoască organizațiile de tineret drept factori de dezvoltare a competențelor și de incluziune socială prin intermediul activităților pentru tineret și al activităților educative nonformale, ținând seama de activitățile naționale, regionale și locale din acest domeniu.</p> <p>În Monitorul Oficial, Partea I nr. 230 din 8 martie 2022 a fost publicată Hotărârea nr. 14/2022 privind adoptarea opiniei referitoare la propunerea de Decizie a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a programului de politică pentru 2030 „Calea către deceniul digital”.</p> <p>Astfel, Camera Deputaților reamintește că educația nonformală asigură dobândirea rapidă de cunoștințe digitale, cât mai cuprinzătoare de către toți cetățenii Uniunii Europene;</p> <p>Sprijinirea acestor activități de către consiliile locale se poate face doar patrimonial, orice intervenție în latura didactică va conduce inevitabil la o deprofesionalizare a întregului proces, mai mult implicarea politicului în acest demers se va face fără control, astfel beneficiarii direcți ai acestui tip de învățământ fiind lăsați în subsidiar, lucru nepermis în context european pe fondul dorinței de aliniere la standardele învățării pe tot parcursul vieții.</p> <p>Mii de elevi care frecventează cursurile palatelor și cluburilor copiilor (în anul școlar 2021-2022 cifra este de aproximativ 140 000 de copii) , formându-se într-un cadru instituționalizat, coordonat de specialiști, vor fi vitregiți de beneficiile educației nonformale, în contradicție cu toate politicile publice, cu recomandările U.E. și cu direcțiile naturale ale unei societăți în plină evoluție. Prin migrarea profesorilor către școli, vor rămâne posturi neocupate sau ocupate de persoane necalificate, astfel elevii vor fi privați de a accesa o educație de calitate. Considerăm că, prin scăderea calitativă a actului educațional din palate și cluburi, urmare a anulării statutului de cadru didactic, act educațional gratuit, centrat pe competențe și accesibil tuturor preșcolărilor și elevilor din zone urbane și rurale din România, este lezat interesul superior al copilului.</p>

Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL IV - DISPOZIȚII PRIVIND DESCENTRALIZAREA ACTIVITĂȚII EXTRADIDACTICE
Articol	Art. 215, alin. 2
Formularea actuală a articolului	Modul de organizare, administrare și conducere a Palatului Național al Copiilor, palatelor copiilor, cluburilor copiilor și cluburilor sportive școlare, precum și procedurile de realizare a activității acestora se stabilesc prin hotărâre a organului deliberativ.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Modul de organizare și conducere a Palatului Național al Copiilor, palatelor copiilor, cluburilor copiilor și cluburilor sportive școlare, precum și procedurile de realizare a activității acestora se stabilesc prin ordinul Ministrului Educației.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	<p>Pentru fructificarea beneficiilor acestui tip de educație, este mai multă nevoie de recunoașterea învățării nonformale și a învățării informale prin activitățile pentru tineret, în special în avantajul celor care dețin puține calificări formale, ca modalitate de a spori capacitatea de inserție profesională. Printr-o recurgere mai sistematică la instrumente de calitate se poate ameliora recunoașterea.</p> <p>Prin stabilirea modului de organizare, administrare și conducere a instituțiilor de activitate nonformală de către consiliile locale, se produce o ruptură, o sincopă între sistemul de învățământ formal și cel nonformal, care va duce la rezultate dezastruoase pe termen mediu și lung în rândul dobândirii de competențe specifice în rândul elevilor, pentru că este ușor de apreciat că orice instituție care este condusă de nespecialiști va obține rezultate negative.</p> <p>Dacă privim Școlile Populare de Arte, observăm că sistemul este unul deficitar, tocmai pentru că modul de organizare, administrare și conducere este stabilit de autoritatea locală.</p> <p>Potrivit "Perspectivei competențelor OCDE 2021 ÎNVĂȚARE PENTRU VIAȚĂ", Proiectarea politicilor de învățare pe tot parcursul vieții recunoaște valoarea potențială a egalului și învățarea intergenerațională, dar și direcționează resursele pentru a se asigura că cele informale și non-formale transmiterea oportunităților de învățare nu creează disparități persistente, ci mai degrabă promovează social coeziunea și bunăstarea societății.</p> <p>Sunt promovate acele practici educaționale care susțin dezvoltarea de către elevi a unor atitudini cruciale de învățare pe tot parcursul vieții</p> <p>Educația formală stimulează dezvoltarea abilităților, bazându-se pe disponibilitatea indivizilor de a învăța devreme în viață și pregătindu-i pentru a participa pe piața muncii și în societate. În anii de școală, învățarea formală este forma principală de învățare, deși învățarea informală și non-formală însoțesc formala procesele de învățare.</p> <p>Prin urmare, învățarea non-formală și informală sunt canale cheie pentru dobândirea de competențe transversale, așa cum sunt acestea sunt de obicei întreprinse într-un context de muncă pentru a aborda probleme din viața reală.</p> <p>Astfel sistemul de învățământ formal nu trebuie segregat de cel non-formal de a cărui gestionare să se ocupe organisme fără experiență și expertiză în domeniul educațional. Acest lucru ar conduce la pierderi nemăsurate pentru elevii din România și pentru societatea actuală și viitoare</p> <p>De asemenea, accesul copiilor la educație de calitate, oportunități de dezvoltare personală și culturalizare va fi îngădit pentru că: nu va mai fi posibil accesul gratuit al copiilor care au domiciliul/ ai căror părinți au domiciliu în altă localitate/ sector decât cel unde este sediul palatului/ clubului copiilor; nu mai au acces la cursuri și copiii expaților sau al personalului diplomatic; nu mai au acces gratuit copiii care nu sunt în SIIIR (școli private neacreditate/ neautorizate/ cu programa străină sau Home schooling); nefiind organisme specializate în educație, consiliile locale pot stabili eronat oferta educațională a palatelor, cluburilor, cluburilor școlare sportive, limitând astfel accesul elevilor la cursuri care vor</p>

	<p>dispărea odată cu reorganizarea.</p> <p>De asemenea apare imposibilitatea participării la cursuri de educație extrașcolară a copiilor din județ care participau la activitățile din palate și Cluburi din altă localitate sau dispariția unor cercuri importante pentru educarea tinerei generații în acord cu provocările viitorului. Toate acestea reprezintă încălcări ale drepturilor copiilor la învățatură și accesul la cultură stipulate prin Art. 32 și respectiv Art. 33 din Constituție.</p> <p>În acord cu cele menționate mai sus, considerăm oportun să se ia în calcul demersuri precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reînființarea Direcției extrașcolare/ înființarea unei alte structuri care să coordoneze tot sistemul de palate și cluburi ale copiilor și cluburi sportive școlare în subordinea directă a Ministerului Educației. Astfel, se va putea realiza un sistem unitar de care vor putea beneficia toții copiii și care va putea constitui un punct de plecare pentru obținerea unei calificări integrale. - punerea în aplicare a Certificatului de Competențe din OMECTS 5567/2011 prin elaborarea unor curricule pentru tot sistemul extrașcolar, astfel aplicând recomandările CE cu privire la validarea învățării non formale și informale. <p>Ministerul a avut un grup de lucru care a elaborat programe pentru standardizarea competențelor din palate și cluburi, activitate finalizată doar parțial: programele au fost finalizate, dar neaprobate de ME.</p>
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL IV - DISPOZIȚII PRIVIND DESCENTRALIZAREA ACTIVITĂȚII EXTRADIDACTICE
Articol	Art. 215, alin. 7
Formularea actuală a articolului	Transferul personalului din cluburile sportive școlare, palatele și cluburile copiilor se va realiza prin protocol încheiat între DJIP/DMBIP și autoritățile administrației publice locale în subordinea cărora vor funcționa ca instituții cu program sportiv suplimentar/cu activități extrașcolare
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Transferul celorlalte componente ale bazei materiale din cluburile sportive școlare, palatele și cluburile copiilor se va realiza prin protocol încheiat între DJIP/DMBIP și autoritățile administrației publice locale în subordinea / administrarea cărora vor funcționa ca instituții cu program sportiv suplimentar/cu activități extrașcolare.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	<p>Pentru ca elevii să beneficieze de toate resursele educației nonformale, este nevoie ca întreg sistemul să fie unitar, adaptat, evolutiv. Este imposibil ca acest sistem să funcționeze prin eliminarea personalului și transferarea acestuia într-un areal amatoricesc, condus pe criterii aproximative.</p> <p>În acest context, care va fi impactul asupra beneficiarilor direcți, elevii, care se vor confrunta cu o diminuare a posibilității de a participa la activitățile extrașcolare într-un cadru adaptat și omogenizat sistemului național de învățământ de stat? Pe baza experiențelor cotidiene și anterioare, anticipăm un impact negativ cu pierderi de nerecuperat în formarea și pregătirea elevilor pentru viață.</p> <p>Șansele copiilor de a-și descoperi și cultiva aptitudinile și talentele (lucru esențial pentru o orientare profesională eficientă) vor scădea drastic în condițiile în care activitățile extrașcolare vor fi prestate de funcționari publici care nu au o pregătire psiho-pedagogică inițială și continuă temeinică, pentru că nu trebuie să separăm educația extrașcolară de cea formală.</p> <p>Învățarea nonformală contribuie la dobândirea abilităților de viață și a aptitudinilor și competențelor profesionale. Aceste aptitudini și competențe trebuie încurajate, valorizate și recunoscute pe deplin. Corpul european de solidaritate a integrat pe deplin valoarea de învățare și recunoașterea acestora în obiectivele și operațiunile sale.</p> <p>Pe baza revizuirii Recomandării existente a Consiliului din 2008, Comisia va furniza în 2021 orientări actualizate de politici pentru a soluționa obstacolele legale, financiare și administrative care vor contribui la îmbunătățirea în continuare a caracterului favorabil incluziunii, a calității și</p>

	<p>a recunoașterii experiențelor transfrontaliere în temeiul viitorului program „Corpul european de solidaritate”</p> <p>A se vedea Recomandarea Consiliului din 2012 privind validarea învățării non-formale și informale (2012/C 398/01) și evaluarea recentă a acesteia, SWD(2020)121.</p> <p>Potrivit Rezoluției Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030), (2021/C 66/01): cooperarea europeană în domeniul educației și formării pentru perioada până în 2030 ar trebui stabilită în contextul unui cadru strategic care să cuprindă sistemele de educație și formare ca un întreg, într-o perspectivă incluzivă, holistă și incluzând învățarea pe tot parcursul vieții. Acest lucru ar trebui subliniat ca principiu de bază pe care să se întemeieze întregul cadru, care este menit să cuprindă predarea, formarea și învățarea în toate contextele și la toate nivelurile – formale, nonformale sau informale – de la educația și îngrijirea timpurie până la învățare în rândul adulților, precum și educația și formarea profesională (EFP) și învățământul superior, inclusiv în mediile digitale.</p> <p>Astfel, sistemul de învățământ formal nu trebuie segregat de cel non-formal de a cărui gestionare să se ocupe organisme fără experiență și expertiză în domeniul educațional. Acest lucru ar conduce la pierderi nemăsurate pentru elevii din România și pentru societatea actuală și viitoare.</p>
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL IV - DISPOZIȚII PRIVIND DESCENTRALIZAREA ACTIVITĂȚII EXTRADIDACTICE
Articol	Art. 215, alin. 8
Formularea actuală a articolului	Transferul personalului și a celorlalte componente ale bazei materiale, cu excepția terenurilor și clădirilor, ale Palatului Național al Copiilor se va realiza prin protocol încheiat între Ministerul Educației, DMBIP și Consiliul General al Municipiului București.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Transferul celorlalte componente ale bazei materiale, cu excepția terenurilor și clădirilor , ale Palatului Național al Copiilor se va realiza prin protocol încheiat între Ministerul Educației, DMBIP și Consiliul General al Municipiului București.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	Idem cu propunerea anterioară de modificare a Alineatului 7 al art. 215
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL IV - DISPOZIȚII PRIVIND DESCENTRALIZAREA ACTIVITĂȚII EXTRADIDACTICE
Articol	Art. 215, alin. 9
Formularea actuală a articolului	Personalul didactic de predare titular existent în cluburile sportive școlare, palatele copiilor și cluburile copiilor, respectiv în Palatul Național al Copiilor și care se transferă în instituțiile cu program sportiv suplimentar, respectiv pentru activități extrașcolare din subordinea autorităților administrației publice locale își pierde calitatea de personal didactic, dar își păstrează dreptul, pentru o perioadă de 10 ani de la momentul transferului, să participe la etape de mobilitate a personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar în vederea ocupării de posturi didactice/catedre vacante în unități de învățământ preuniversitar, potrivit metodologiei aprobate prin Ordin al Ministrului Educației.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Personalul didactic de predare titular existent în cluburile sportive școlare, palatele copiilor și cluburile copiilor, respectiv în Palatul Național al Copiilor din subordinea administrativă a autorităților administrației publice locale își păstrează calitatea de personal didactic, și toate drepturile și obligațiile ce le incumbă potrivit statutului personalului didactic și a celorlalte acte normative specifice.

Argumente de fundamentare / justificare a propunerii

Un sistem va funcționa doar dacă este complet, adaptabil și evolutiv, așa cum consemnează și viziunea forurilor europene pentru educație. Dar factorul central este fără îndoială profesorul, cadrul didactic privit în toată complexitatea sa, iar pierderea acestei calități va conduce către o deprofesionalizare a sistemului prin migrarea dintr-un loc în care toată experiența, rezultatele, disponibilitatea și aplicabilitatea sunt reduse fără echivoc.

Transferul foștilor profesori se poate realiza în unități de învățământ preuniversitar în condițiile în care există posturi libere, dar după cum situația ne-o arată, există restrângeri de activitate nerezolvate, catedre incomplete, candidați cu note mari și foarte mari la concursurile de titularizare care nu găsesc un post titularizabil. În aceste condiții, odată cu reducerea viitoare impusă de consiliile locale pe motivul invocat mereu, și anume, lipsa fondurilor, preconizăm un impact negativ major asupra tuturor profesorilor din palate și cluburi ale copiilor, asupra familiilor lor și asupra întregii comunități locale. În plus, o bună parte din specialitățile profesorilor din palate și cluburi nu se regăsesc în învățământul de masă, tocmai pentru că învățământul nonformal vine să completeze educația formală.

Mai mult decât atât, perioada de 10 ani, în care aceștia pot participa la etape de mobilitate în vederea ocupării de posturi didactice/catedre vacante în unități de învățământ preuniversitar, nu este nici pe departe una reală. Toți cei din educație cunosc faptul că pentru a obține un post la etapa de pretransfer trebuie să obții un punctaj în baza unei grile de evaluare a activității, destul de complexe, ce implică participarea la cursuri de formare, susținere de activități metodice, participare la schimburi de experiență didactică. Cum va putea un fost profesor, exclus din sistem și fără acces la oportunități de dezvoltare profesională didactică, să cumuleze un punctaj care să îi asigure șanse la un post vacant (deși acest scenariu al posturilor vacante este unul ideal, căci realitatea este exact la polul opus).

Înțelegem că admiterea în sistemul de învățământ nonformal prin concurs de titularizare, prin transfer din unități de învățământ formal, sau prin restrângere de activitate, obținerea de grade didactice, cursuri de formare profesională, de perfecționare, implicarea în sute de activități și conducerea elevilor către rezultate înalte în cadrul activităților avizate de M.E., nu constituie un argument solid pentru păstrarea calității de "cadru didactic".

Este lipsit de sens ca organizarea, acreditarea, controlul și competențele unităților care oferă educație extrașcolară să fie stabilite prin regulament aprobat prin ordin al ministrului educației, iar celor ce predau în aceste unități să nu le fie recunoscut dreptul de cadru didactic, drept câștigat prin muncă, de multe ori chiar în învățământul formal.

Considerăm o călcare în picioare a demnității de profesor prin stabilirea acestei măsuri discriminatorii, nejuste, în contextul în care în România analfabetismul este la cote alarmante, se pune accent pe formare, perfecționare, adaptare iar acest sector al învățământului, cel nonformal, dispune de toată resursa umană, la care se vrea a se renunța prin direcționarea către un sistem nepregătit, fără resurse didactice.

Mai mult, prin aplicarea măsurii de pierdere a calității de personal didactic se încalcă Articolul 53, al. 1 și 2 din Constituția României, care prevede:

ART.53

(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.

De asemenea este încălcat și Articolul 41, al.1, care dispune :

(1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Forțând dascălii să renunțe la locul de muncă din cadrul palatelor / cluburilor/ ccs-urilor pentru a

rămâne în continuare cadre didactice, acest drept este încălcat. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.

Calitatea de titular presupune participarea la un examen național care verifică un nivel minim de cunoștințe și ocuparea unui post pe durată nedeterminată (sub condiția promovării examenului de definitivat în termenul legal). Titularii sunt (în mare parte) angajați pe durată nedeterminată.

În aceste condiții, pierderea calității de cadru didactic este neconstituțională deoarece încalcă:

- dreptul la muncă (Art. 41 din Constituție), forțând dascălii să renunțe la locul de muncă din cadrul palatelor / cluburilor/ ccs-urilor pentru a rămâne în continuare cadre didactice.

- o situație juridică, un drept deja fixat (câștigat, dobândit) în favoarea unuia particular, un raport juridic formându-se pe baza normei juridice în vigoare, în momentul creării lui conform principiului *tempus regit actum* (cu referire la momentul participării la examenul de titularizare).

- egalitatea în drepturi între cetățeni deoarece deși au același studii și au participat la titularizare, la inspecții și examene pentru gradele didactice, nu vor face parte din aceeași categorie de personal, fiind discriminate doar din cauza tipului de unitate de învățământ în care au optat să lucreze. Deși stipulat expres și în Proiectul Legii Educației, art. 217 alin. 9 care prevede: *Personalul didactic titular în sistemul de învățământ preuniversitar la data intrării în vigoare a prezentei legi își păstrează dreptul dobândit prin concurs național de titularizare, prin repartitie guvernamentală sau prin orice altă formă legală*, constatăm o fractură logică la nivelul sistemic al Proiectului Legii Educației (Art. 16 din Constituție).

- principiul constituțional conform căruia legea dispune doar pentru viitor (cu excepția legii penale/ contravenționale mai favorabile). La data participării la examenul național de titularizare drepturile și obligațiile personalului didactic erau clar stabilite, iar dascălii care au participat știau ce presupune angajarea în sistemul de învățământ preuniversitar. În aceste condiții, nu se poate schimba retroactiv calitatea de cadru didactic dobândită înainte de intrarea în vigoare a Legii. (situație similară sporului de doctorat care în Legea 53 a fost menținut pentru cei care l-au avut înainte de 2017, și doar după 2017 s-a introdus obligativitatea opțiunii între spor și gradul I).

- principiul neretroactivității legii civile prevăzut în art. 6 din Codul civil: Articolul 6 Cod civil - Aplicarea în timp a legii civile (1) „Legea civilă este aplicabilă cât timp este în vigoare. Aceasta nu are putere retroactivă.” Astfel, normele acționează numai în prezent și în viitor, cât timp este în vigoare. Argumentele care impun aplicarea principiului neretroactivității normei juridice țin de stabilitatea ordinii de drept într-o societate, de echitatea și legalitatea aplicării normei.

- principiul securității raporturilor juridice, deoarece anumite raporturi ce s-au derulat în trecut, pe baza unei legi atunci în vigoare, nu pot fi desființate pentru motivul că legiuitorul înțelege să dea o reglementare juridică nouă acestor relații. În caz contrar, s-ar produce serioase perturbări sociale, s-ar deschide calea arbitrariului, ar dispărea orice siguranță și s-ar zdruncina încrederea subiectului în drept. Principiul securității raporturilor juridice este recunoscut și la nivel național, dar și la nivel european. Pe baza securității juridice, C.E.D.O și CJUE au sancționat lipsa de coerență și claritate a dreptului, dispunând în jurisprudența sa că „odată ce a fost adoptată o soluție de către Stat ea trebuie implementată cu o claritate și o coerență rezonabilă pentru a evita pe cât posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiecții de drept la care se referă măsurile de aplicare a acestei soluții; în această privință, trebuie subliniat faptul că incertitudinea – fie ea legislativă, administrativă sau provenind din practicile aplicate de autorități – este un factor important ce trebuie luat în considerare pentru a aprecia conduita Statului (par. 92 – cauza Păduraru c. România).

În contextul drepturilor câștigate anterior de cadrele didactice apar și următoarele întrebări:

- Ce se întâmplă cu cei care au fost repartizați pe posturi scoase la titularizare pe durată nedeterminată, dar care nu au promovat încă

	examenul de definitivat fiind în interiorul termenului de 7 ani? - Ce se întâmplă cu cei care au contract de munca pe perioada nedeterminată și în sistemul formal și în cel non formal?
Titlu și număr capitol/secțiune	TITLUL IV - DISPOZIȚII PRIVIND DESCENTRALIZAREA ACTIVITĂȚII EXTRADIDACTICE
Articol	Art. 215, alin. 10
Formularea actuală a articolului	Personalul existent în cluburile sportive școlare, palatele și cluburile copiilor, respectiv în Palatul Național al Copiilor și care se transferă în instituțiile cu program sportiv suplimentar/cu activități extrașcolare din subordinea autorităților administrației publice locale își păstrează drepturile salariale avute la momentul transferului.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Personalul existent în cluburile sportive școlare, palatele și cluburile copiilor, respectiv din subordinea administrativă a autorităților administrației publice locale beneficiază de drepturile salariale din învățământul preuniversitar de stat, potrivit actelor normative în vigoare.
Argumente de fundamentare / justificare a propunerii	<p>Salarizarea este un factor important pentru orice persoană activă din România. Profesorii au fost la coada clasamentului salariilor în sectorul public, pe rolul instanțelor de judecată fiind mii de procese pentru acordarea drepturilor stabilite de lege și nepuse în practică. Această măsură a transferului cu pierderea "calității de cadru didactic", împreună cu "menținerea salariului" vine să completeze un tablou apocaliptic pentru educația din <i>România profesorilor batjocoriți</i>.</p> <p>În contextul pierderii statutului de cadru didactic, așa cum prevăd modificările propuse prin proiectul de lege, apare și întrebarea cum vor fi stabilite salariile, atâta timp cât nu vor mai conta gradele didactice, gradația de merit, titluri și recunoașteri ale muncii lor care se reflectau în nivelul de salarizare.</p> <p>Se întrevede necesitatea modificării Legii Salarizării, fapt ce va determina alte eforturi din partea legiuitorilor, fără însă să avem garanția că aceste modificări vor aduce beneficii profesorilor care din pasiune pentru educația nonformală vor rămâne fără statut și truda de o viață în cariera didactică.</p> <p>Mai mult chiar, foștii profesori nu vor mai avea nici siguranța postului de la un an la altul, după ce ani la rând au învățat continuu pentru evoluție în carieră și creșterea gradului de profesionalizare.</p> <p>Educația extrașcolară este totuși educație. Este un drept constituțional de care trebuie să beneficieze toți copiii, indiferent de mediul de proveniență, urban sau rural. Educația extrașcolară trebuie realizată de cadre didactice.</p>
Titlu și număr capitol/secțiune	DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE
Articol	Art. 217, alin. 10
Formularea actuală a articolului	Începând cu anul școlar 2023-2024, clasele din filiera teoretică din cadrul liceelor profesionale intră în proces de lichidare. Începând cu anul școlar 2023-2024 liceele cu filieră profesională nu mai pot constitui clase de început din filiera teoretică.
Propunerea efectivă de îmbunătățire, cu reformularea articolului	Începând cu anul școlar 2023-2024, prin excepție de la articolul 217, Alineatul 10, clasele din filiera teoretică din cadrul liceelor sau colegiilor profesionale care se află în urban mic (cu mai puțin de 10.000 de locuitori și la o distanță de cel puțin 50 de km față de un liceu teoretic), nu intră în proces de lichidare și pot fi constituite, în continuare.

**Argumente de
fundamentare / justificare
a propunerii**

Liceele sau colegiile tehnice aflate în mediul urban mic (cu mai puțin de 10.000 de locuitori și la o distanță de cel puțin 50 de km față de un liceu teoretic), este obligatoriu să dețină clase de filieră teoretică deoarece aceste clase sunt constituite în interesul superior al elevului. În mediul urban mic sunt foarte multe familii cu situație financiară precară, care nu au posibilitatea financiară de a acoperi costurile înscrierii elevului la un liceu teoretic în mediul urban mare (costurile de cazare și masă fiind destul de ridicate). Astfel că, nu ar fi eficient ca într-un oraș mic să existe două licee (unul cu filieră profesională și unul cu filieră teoretică), numărul de copii la nivel de oraș fiind redus. De pildă, numărul de elevi înscriși la un liceu tehnologic din mediul urban mic, din jud. Sibiu, este de aprox. 350 de elevi, dintre care 45% provin din mediul rural, astfel că, în urma acestei modificări, acești copii și alții, din generațiile următoare, vor fi defavorizați.